

SD BORÅS

BUDGET 2020

FRAMTID FÖR GENERATIONER

Förord

I din hand håller du Sverigedemokraternas budget för Borås Stad 2020. Denna budget är framtagen av partiets förtroendevalda i Borås. Vårt mål är en ljusare framtid för Borås.

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti, vilket innebär att vi anser att alla ska få en dräglig levnadsstandard för gammal som ung. Detta genomsyras i våra prioriteringar på kommunens kärnverksamheter, något som vi definierar som välfärdsverksamheter. Vi förespråkar, budgeterar och verkar för en stark välfärdspolitik, men betonar samtidigt att skattekollektivets resurser är begränsade och att man därför måste prioritera. Det måste finnas en balans mellan skatteuttag och kommunal verksamhet. Skattekollektivets resurser ska hanteras varsamt och med respekt.

Vi ser med oro på Försäkringskassans övervältring av kostnader till våra kommunala verksamheter där människor i behov av personlig assistans behandlas nonchalant och på ett förminsande sätt. Självklart ska individer med behov av stöd beredas en god vård. Detta säkerställer vi genom att förstärka kunskapen om funktionsvariationer och möjligheter till daglig verksamhet och rekreationsvistelser.

Vi ser även en samhällsutveckling där rättsväsendets resurser inte räcker till, ett samhälle där kriminella riskerar att gå fria från sina brott. Vi är dock glada över beskedet från övriga partier att de ställer sig bakom våra förslag om förstärkt kameraövervakning och kommunala trygghetsvakter. Vi är fullt övertygade om att dessa verktyg kommer att öka tryggheten i staden och möjligheterna att kunna lagföra kriminella stärks. Vi går från ord till handling och avsätter mer än 11 miljoner på trygghetsvakter detta budgetår - Boråsarnas trygghet är en prioriterad fråga för oss!

En väl fungerande skola är av fundamental betydelse för samhällets unga och i förlängningen alla barnfamiljer i Borås. Tyvärr har skolan i Borås på senaste tid drabbats av vitesförelägganden från skolinspektionen, vilket tyvärr hänger samman med otrygghet och svaga resultat. Sverigedemokraterna vill å det snaraste vända denna utveckling och gör kraftiga satsningar på skolan i årets budget.

Borås och hela Sverige står inför en lågkonjunktur de kommande åren. Det är vid dessa tider som ledorden; ansvarstagande samt miljö, social- och ekonomisk hållbarhet är viktigare än någonsin. Reella problem kräver reella lösningar. Det är här Sverigedemokraterna kommer in i bilden. Med detta budgetförslag stärker vi välfärdsverksamheterna, samtidigt som vi begränsar politiska utsvävningar som inte är en del av kommunens kärnverksamhet. Med Sverigedemokraterna kan boråsarna känna sig trygga med att välfärden kommer i första hand.

**FÖRÄNDRING
PÅ RIKTIGT!**

Andreas Exner
Kommunalråd (SD)
Andreas.exner@boras.se

DEL 1

Innehåll

Budget 2020	1
Strategiska målområden – indikatorer och uppdrag	8
Kommunbidrag 2020	16
Investeringsbudget	17
Kommunfullmäktige	25
Revisorskollegiet	27
Kommunstyrelsen (stadsledningskansliet)	28
Kommunstyrelsen (kommungemensam verksamhet)	32
Överförmyndarnämnden	33
Valnämnden	35
Lokalförsörjningsnämnden	37
Samhällsbyggnadsnämnden	42
Servicenämnden	46
Tekniska nämnden	49
Tekniska nämnden (persontransporter)	57
Miljö- och konsumentnämnden	59
Fritids- och folkhälsonämnden (fritid och folkhälsa)	62
Fritids- och folkhälsonämnden (föreningsbidrag)	69
Kulturnämnden	71
Förskolenämnden	75
Grundskolenämnden	79
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	84
Individ- och familjeomsorgsnämnden	87
Arbetslivsnämnden	90
Sociala omsorgsnämnden	94
Vård- och äldrenämnden	99
Finansiering	103

Budget 2020

Inför verksamhetsåret 2020 presenterar Sverigedemokraterna i Borås ännu en gång en budget för Borås Stad. I denna budget har stort fokus riktats på kvalitetsstärkning och generella förstärkningar inom förskola, grundskola, gymnasie- och vuxenutbildning, socialtjänstverksamheter samt vård- och äldreomsorg. Många nya uppdrag har tilldelats stadens olika nämnder som förstärkning av god kommunikation, samverkan och framförhållning.

Under de senaste åren har en rad bekymmer inom förskolan framträtt. Vi ser svårigheter vad gäller kompetensförsörjning, stora ohälsotal bland personal och alltför stora barngrupper. För att kunna utveckla kvaliteten på undervisningen i förskolan och skapa en mer likvärdig förskola för barn i Borås Stad i alla avseenden, behöver stort fokus läggas på arbetsmiljöfrågor och på att skapa möjligheter för medarbetarna inom förskolan att utföra ett gott arbete. Av denna anledning ligger vår största satsning inför 2020 just på förskolan, jämte sociala omsorgsfrågor.

Grundskolan i Borås har under de senaste åren brottats med ett stort antal utmaningar. Vi ser en tilltagande otrygghet och ohälsa bland både personal och elever samt sviktande skolresultat. Även psykisk ohälsa hos barn i åldern 10–17 år har ökat oroande mycket med över 100 procent på tio år enligt socialstyrelsen. Med satsningar på elevhälsan, särskilda konflikt- och ledarskapsutbildningar för pedagoger, skriftliga ordningsomdömen och en generell höjning av kommunbidraget till grundskolan vill vi möjliggöra en tryggare skola för våra elever.

Vården av äldre och personer med funktionshinder ska resultera i en god och inte endast en skälig, levnadsstandard. Vi anser att samma förutsättningar till "ett gott liv var dag" ska gälla äldre och sjuka, jämförbart med medborgare som vårdas inom LSS. Borås stad behöver höja ambitionsnivån inom vård och äldreomsorgen och möjliggöra för medborgare i behov av vård och omsorg på ålderns höst att få en god levnadsstandard. Servering av varm, näringsrik mat till stadens äldre brukare är en fortsatt ambition som vi vill genomföra. Fortsättningsvis vill vi genomföra andra uppdrag; dels att nyttja den kompetens våra äldre har avseende grundskolan genom systemet med klassmorfar, dels att skrota 'resursspassen' och i stället satsa på utbildning och arbetsmiljö för medarbetare. Det är högst anmärkningsvärt att se ansvarig nämnd redovisa stora överskott, samtidigt som verksamheten uppvisar stora brister inom personalgruppen eftersom brukare lämnats ensamma hemma. En konsekvens av detta måste bli att Borås Stad använder sitt förväntade överskott till att förstärka verksamheten inför framtiden.

En översyn av Borås Stad och dess verksamheter måste genomföras så att resurserna koncentreras till de prioriterade områdena – infrastruktur, äldreomsorg, skola, samt en förstärkt välfärd för de mest utsatta i samhället. Sverige och Borås Stad är under en fortsatt hög press av stora volymökningar på grund av senare års förda invandringspolitik, där en växande andel av utrikesfödda har visat sig sakna självförsörjning. Borås Stads självbestämmande har samtidigt begränsats och staden tilldelas nu ansvar för allt fler nyanlända efter regeringens modell och inte efter behov/förmåga. Fortsättningsvis ser vi att egendomliga beslut som fattats om en utökad kommunal ambition avseende de individer som fått sin ålder uppskriven av Rättsmedicinalverket. Den styrande minoriteten väljer även fortsättningsvis, att i dessa fall använda kommunala medel för att finansiera en statlig myndighets ansvarsområde och prioritera dessa vuxna människor framför barn och äldre. Detta beslut är inte rimligt och måste snarast upphävas.

Integration ska främst ske genom ordinarie och inte särskild verksamhet, för att aktivt motverka segregation. Målet ska vara att tillhandahålla de verktyg som krävs för en lyckad integration gällande individen, samtidigt som tydliga motkrav måste ställas. Detta kan åstadkommas genom att fastställa en maximal tid på två år som en person från kommunen kan erbjudas kostnadsfria utbildningsinsatser inom SFI.

Sverigedemokraterna vill genomföra särskilda satsningar mot brottslighet och organiserad kriminalitet, där tidigare satsningar visat sig vara ineffektiva. Övriga partiers ambitioner kring dialogpoliser, träffpunkter och försök till samtal för att motverka brott har uppenbarligen varit otillräckliga. Borås Stad måste utöka arbetet till att aktivt verka för en ökad kontroll och närvaro främst i stadens mest utsatta områden. För att stärka tryggheten för medborgarna, både i hemmet och i offentligheten, väljer Sverigedemokraterna att avsätta 11,8 mnkr i årets budget till kommunala Trygghetsvakter.

Borås är en stad i förvandling, där privata aktörer tillsammans med näringslivet och den kommunala organisationen bygger framtiden. Den utveckling staden står inför omfattar även möjligheten till och efterfrågan av centrumbostäder. Med den pågående förtätningen av Borås centrala delar ökar givetvis behovet av parkeringsplatser. Bilen är, oaktat vad aktivister och miljöpopulister hävdar, en nödvändighet för många samhällsmedborgare. Dock är utrymmet för att bygga nya centrala parkeringsplatser högst begränsat, om än obefintligt på markplan. En möjlighet är att Borås stad bygger ett garage under jord, något vi tar höjd för och föreslår en förstudie kring.

Sverigedemokraterna har visionerna för framtidens Borås.

I tider då man tvingas ställa högre krav på god hushållning, är det ännu viktigare att politiken föregår med gott exempel och lever som man lär. Sverigedemokraternas budget prioriterar verksamheterna framför ökade politiska kostnader och anser att det är en viktig politisk prioritering att inte öka distansen mellan medborgarna och politiska företrädare. Borås Stad gick från fem till åtta kommunalråd från förra mandatperioden till den nuvarande. Detta utan att någon positiv politisk effekt har kunnat konstateras. Till följd av detta är det naturligt att kommunen återgår till 5 kommunalråd och överför resurser tillbaka till välfärden. Dessutom justerades kommunalrådets arvode upp med 20 procent efter de allmänna valen 2018. Även här utan någon positiv politisk effekt. I vår budget återgår de kommunala arvoden till de tidigare nivåerna och vi omfördelar besparingen till trygghetsinsatser.

Tidigare högkonjunktur innebar att kommunens finansiella mål ska visa ett högre resultat för att underlätta vid mer problematiska tider. Den sviktande konjunkturen tvingar Borås Stad att ställa allt högre krav och fokusera på god hushållning, trygghet, ökad kvalitet inom skolan, förbättrad äldreomsorg och skattesänkningar. Av denna anledning väljer vi att budgetera 2019 års verksamhet med stora anslag till lärande, vård och omsorg. Sverigedemokraternas budgetförslag 2020 tar steget mot en tryggare framtid.

Analys

Nettokostnaderna, exklusive avskrivningar, är budgeterade till 6 343,7 mnkr. Mellan 2019 och 2020 ökar dessa med 214,6 mnkr vilket tillsammans med avskrivningar på 285,0 mnkr blir verksamhetens nettokostnader 6 628,7 mnkr. Detta innebär en ökning jämfört med budget 2018 med totalt 4,1 %.

Skatteunderlaget enligt 2019 års taxering har räknats upp med Sveriges kommuners och landstings bedömda uppräkningsfaktorer med hänsyn till de beräknade inkomstökningarna åren 2019 och 2020. Med en skattesats på 21,31 % beräknas de totala skatteintäkterna bli 5 306,5 mnkr.

De generella statsbidragen, som främst består av inkomstutjämningsbidrag upp till garanterad skattekraft, är budgeterade till 1 372,2 mnkr. Summan inkluderar även kostnadsutjämning, LSS-utjämning, regleringsbidrag samt den kommunala fastighetsavgiften.

Finansnettot är budgeterat till 30,0 mnkr och inkluderar inte längre någon planerad aktieutdelning från Borås Lokaltrafik AB. Övriga finansnettot beräknas till 30,0 mnkr på grund av fortsatt låga marknadsräntor.

Den finansiella avstämningen är baserad på en investeringsvolym för 2020 på 600 mnkr. Efter avskrivningar och avyttringar motsvarar detta en ökning av anläggningstillgångarna med 330,9 mnkr. Omsättningstillgångarna beräknas minska med 65,0 mnkr. Sammanlagt beräknas tillgångarna öka med 266,4 mnkr.

	mnkr		
	2018	2019	2020
Resultatbudget			
Verksamhetens intäkter	1 857,8	1 841,5	1 900,7
Verksamhetens kostnader	-7 915,1	-7 970,6	-8 240,5
Avskrivningar	-227,2	-240,0	-284,9
Verksamhetens nettokostnader	-6 284,5	-6 369,1	-6 624,7
Skatteintäkter	4 948,8	5 156,3	5 306,5
Generella statsbidrag och utjämning	1 276,3	1 262,8	1 372,2
Finansnetto	90,8	30,0	30,0
Resultat efter finansnetto	31,3	80,0	80,0
Realisationsvinster	286,6		
Årets resultat	317,9	80,0	80,0

	2018	2019	2020
mnkr			
Balansbudget			
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	5 039,7	5 399,7	5 730,6
Omsättningstillgångar	1 683,6	1 623,6	1 559,1
Summa	6 723,3	7 023,3	7 289,7
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	4 964,3	5 044,3	5 124,3
- därav årets resultat	317,9	80,0	80,0
Avsättningar	590,7	590,7	590,7
Långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga skulder	1 168,4	1 388,3	1 494,7
Summa	6 723,4	7 023,3	7 289,7
Finansieringsbudget			
Tillförda medel			
Överskott från verksamheten	1 277	320,0	365,0
Förändring av rörelsekapital exkl likvida medel	-643		
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	277	50,0	50,0
Minskning av finansiella anläggningstillgångar			
Ökning av långfristiga skulder			
Summa	308,0	370,0	415,0
Använda medel			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-820,0	-600,0	-600,0
Ökning av finansiella anläggningstillgångar	-1,0		
Minskning av långfristiga skulder			
Summa	-821,0	-600,0	-600,0
Förändring av likvida medel	90,0	-230,0	-185,0

Finansiella mål

Borås Stads resultat över tiden bör uppgå till som lägst två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målet innebär ett resultat som är cirka 135 mnkr och behövs för att långsiktigt kunna finansiera nödvändiga investeringar utan att behöva låna till hela beloppet. En annan viktig aspekt är pensionsskulden och den så kallade ansvarsförbindelsen, som enligt redovisningslagen inte får upptas i balansräkningen. För Borås Stad har den årliga skulduppräkningsen tidigare inneburit en ökning varje år. För 2020 budgeteras ett resultat på +80,0 mnkr, alternativt 1,2 procent och är 55,0 mnkr från att vara i linje med det finansiella målet. Dock ser vi att Borås Stad historiskt sett presterat över tidigare budgeterade resultat och därmed tar vi resultatet i god tro om en fortsatt god ekonomisk tillväxt under 2020. Inom detta resultat har nämnderna fått ett effektiviseringskrav på 1,0 % för perioden 2019–2020.

Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag				%
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Mål
Årets resultat, mnkr	318	80	80	
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag, %	5,1	1,2	1,2	2-3%

Soliditet

Det andra övergripande finansiella målet är att soliditeten, med vilket menas den del av kommunens tillgångar som finansieras med egna medel, som ska uppgå till cirka 80 %. Soliditetens utveckling beror på två faktorer: dels det årliga resultatet, dels tillgångsökningen. Soliditeten sjunker om tillgångarna ökar i snabbare takt än det egna kapitalet. En sänkt soliditet innebär en ökad lånefinansiering och på sikt högre finansiella kostnader, som drar resurser från kärnverksamheterna. En ökad soliditet innebär å andra sidan en ökad egenfinansiering av tillgångarna och lägre finansiella kostnader. Soliditetens utveckling styrs till stor del av hur mycket av investeringarna som kan finansieras med medel från den egna verksamheten. Egna medel definieras i budgetläget som resultatet på sista raden plus avskrivningar. Tillsammans blir det den summa som kommunen disponerar för sina investeringar. Målet är att investeringarna till 80 % ska kunna betalas med pengar som kommer från den egna verksamheten.

Resultatet för 2020 är budgeterat till 80,0 mnkr och avskrivningarna till 285,0 mnkr, vilket innebär att 365 mnkr finns tillgängligt att finansiera den beräknade investeringsnivån på 600 mnkr. Självfinansieringsgraden beräknas uppgå till 61 %. Målet för Borås Stad är en självfinansiering till 80 % av årets investeringar. Detta uppnås inte på grund av en hög efterfrågan av investeringar under 2020 till följd av demografiska förändringar. Av erfarenhet får kommunen tillskott till resultatet i form av realisationsvinster varje år med varierad storlek. Investeringsnivån bedöms även att vara fortsatt hög under de kommande åren, vilket ställer krav på politikerna att prioritera kärnverksamheten i större omfattning.

Soliditet				Mål
	Bokslut	Budget	Budget	
	2018	2019	2020	
Soliditet, %	73,8	71,8	70,3	
Medel från egna verksamheten, mnkr	262	320	365	
Årets nettoinvesteringar, mnkr	821	600	600	
Självfinansiering av investeringarna, %	32	53	61	80 %

Strategiska målområden – indikatorer och uppdrag

Vision

Borås utvecklar sin framtid på arvet inom textil och handel. I Borås står möten mellan människor i fokus. Möten där tillit och respekt är honnørsord och där vi tar tillvara individernas unika kraft, kunskap, förmåga och idéer. Borås utmärks av kreativitet och mod att tänka och handla i nya banor. I Borås lever människor tillsammans, och i harmoni med naturen och omvärlden. Viskan var förr den livsnerv som industrin byggde sin framtid på. Nu ger flödet från Viskan inspiration till rekreation och upplevelser.

Vi arbetar för en hållbar utveckling där de ekologiska, sociala och ekonomiska dimensionerna samverkar. Det finns en stor medvetenhet om hur livsmiljön påverkas av våra val och vi är motiverade att välja det som är bäst för en hållbar utveckling.

Människor möts i Borås

Målbild

Människor vill möta människor såväl i små som i stora sammanhang. I möten med andra utvecklas vi och får nya insikter. Välarrangerade möten och evenemang bidrar till en positiv bild av staden och stärker självkänslan.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2018	Senaste utfall 2019	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2025
Personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar (medelvärde)	17	17	13	14	12
Antal lägenheter som är trygghetsbostäder	221	221	240	230	330
Andel hemtjänsttagare som uppger att hemtjänstpersonalen alltid eller oftast tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål, %.	83	84	92	92	95
Andel hemtjänsttagare som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten, %.	81	81	90	90	95
Genomsnittlig nattfasta för brukare.				11	8
Antal gästnätter i Borås	216 616	220 714	220 000	223 000	250 000

Uppdrag	Nämnd/bolag
Kommunstyrelsen ska utreda möjligheten att införa RAM-avtal för vård- och omsorgsboenden samt LSS-boenden. Utredningen ska vara färdig under första halvan av 2020.	Kommunstyrelsen
Behovet av renovering och tillgänglighetsanpassning av Kommunfullmäktiges sessionssal ska utredas. Säkerheten ska särskilt beaktas.	Lokalförsörjningsnämnden
En ny mötesplats i stadsdelen Göta ska utredas.	Fritids- och folkhälsönämnden
Förstudie ska genomföras när det gäller lokalisering av ny ishall och möjlighet till alternativ driftsform prövas.	Fritids- och folkhälsönämnden
Sociala omsorgsnämnden får i uppdrag att i nära samverkan med Vård- och äldreomsorgsnämnden utreda möjligheterna att inom ramen för vård och omsorgsboende inrätta särskilda avdelningar för personer inom LSS.	Sociala omsorgsnämnden
Vård och äldreomsorgsnämnden ska utreda möjligheten till ett djurvänligt vård- och äldreboende, där brukare kan ta med sig sina djur.	Vård- och äldreomsorgsnämnden
Vård- och äldreomsorgsnämnden ska utreda möjlighet till anläggning av ett hospis vid ett naturskönt område i Borås stad.	Vård- och äldreomsorgsnämnden
Nämnden ska utreda kostnaden för att revidera Taxa för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning till tidigare nivå (före 2016-07-01), med tillhörande indexuppräknings, från och med 2021-01-01.	Vård- och äldreomsorgsnämnden
Vård- och äldreomsorgsnämnden utreder möjligheten till muntlig, eller digital rapport som kan utföras vid transport mellan kunderna, med syftet att frigöra mer tid till brukarna från personalen.	Vård- och äldreomsorgsnämnden
Arbetslivsnämnden ska utreda möjligheten till att endast nyttja digitala tolktjänster.	Arbetslivsnämnden
Kulturnämnden får i uppdrag att arbeta fram en "Kulturkanon Borås" som ska fokusera på att sammanställa och bevara Borås Stads lokala kulturarv.	Kulturnämnden
Upprätta en särskild kulturarvsfond med syfte att, med stöd av sponsorer utveckla och bevara det lokala kulturarvet i Borås Stad.	Kulturnämnden
Kartlägga privata konstkännarens intressen för att bedriva ett internationellt konstmuseum i Borås.	Kulturnämnden
Fritids- och folkhälsönämnden och Kulturnämnden får i uppdrag att utreda möjligheten till kommunala fritidsaktiviteter i centrum.	Fritids- och folkhälsönämnden

Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga

Målbild

Om fler tar ansvar för barns och ungas uppväxt och lärande skapas bra förutsättningar för barn och unga att utvecklas till engagerade, självständiga och ansvarsfulla vuxna.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2018	Senaste utfall 2019	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2025
Andel föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan, %.	96	96	100	100	100
Andel elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram, %.	80	80	90	90	100
Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9.	222	220	222	223	225
Andel elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9, %.	87	87	100	100	100
Andel elever som känner sig trygga i gymnasieskolan, %.	95	95	100	100	100
Andel elever med högskoleförberedande respektive yrkesexamen, %.	93	93	93	95	95
Andel barn och unga som inte lever i hushåll med försörjningsstöd; %.	98	99	98	99	99

Uppdrag	Nämnd/bolag
Grundskolenämnden ska utreda om tillräckliga rutiner och samordning finns för att stödja de elever som identifieras som särskilt begåvade barn enligt Skolverkets definition.	Grundskolenämnden
Individ- och familjeomsorgsnämnden får i uppdrag att, i nära samverkan med andra nämnder som jobbar med barn och ungdomar, utreda möjligheterna att inrätta en särskild förebyggande enhet med uppdrag att motverka att unga i riskzon hamnar i normbrytande beteenden.	Individ- och familjeomsorgsnämnden
Arbetslivsnämnden ska, tillsammans med Individ- och familjeomsorgsnämnden, utreda om åldern som relationsvårdsenheten riktar sig till kan sänkas från 18 år till 16 år. Utredningen ska också belysa vilken hjälp ungdomar mellan 16 år och 18 år kan få av respektive nämnd.	Arbetslivsnämnden
Nämnden ska utreda förutsättningarna och verka för etableringen av en familjecentral i respektive serviceort i Borås Stad.	Förskolenämnden
Gymnasie- och grundskoleverksamheten ska ta fram en handlings- och tidsplan gällande införande av skriftliga ordningsomdömen för gymnasieskolor och högstadielklasser, och presentera detta till Kommunfullmäktige under 2020.	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Grundskolenämnden
Grundskolenämnden ska kartlägga behovet av kringpersonal i Borås Stads grundskolor i syfte att låta lärare vara lärare.	Grundskolenämnden

Uppdrag	Nämnd/bolag
Förskolenämnden ska utreda möjligheten till att endast erbjuda två perioder per år för byte av förskolor. Detta för att underlätta planeringen för enskilda skolenheter.	Förskolenämnden
Förskolenämnden uppdras utreda möjligheten till att inrymma förskoleverksamhet i Orangeriet under dagtid, samt fritidshem under kvällstid. Arbetet ska ske tillsammans med Grundskolenämnden.	Förskolenämnden
Samarbetet mellan förskola och estetiskt program ska utvärderas.	Förskolenämnden

Företagandet växer genom samverkan

Målbild

Borås Stads tillväxt förutsätter ökat företagande. Kreativ samverkan mellan näringsliv, akademi, kommun och andra delar av samhället bidrar till utveckling som skapar arbetstillfällen.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2018	Senaste utfall 2019	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2025
Sammanfattande omdöme om näringslivsklimatet i Borås Stad. Svar på fråga i Svenskt Näringslivs årliga enkät (skala mellan 1 och 6).		3,46		3,7	4,0
SKL:s öppna jämförelser, företagsklimat - Nöjd Kund Index (NKI)	71		71	76	76

Uppdrag	Nämnd/bolag
Miljö- och konsumentnämnden ska utreda hur förvaltningen kan effektivisera tillsynsverksamheten enligt alkohollagen.	Miljö- och konsumentnämnden

Livskraftig stadskärna

Målbild

En attraktiv stad har en stadskärna som är levande under dygnets flesta timmar med en blandning av boende, handel och upplevelser.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2018	Senaste utfall 2019	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2025
Andel av ansökningarna om bygglov med fullständiga handlingar som fått beslut senast 8 veckor efter ansökan, %.	98	99	100	98	100
Andel ej fullständiga ärenden vid första kontakt som fått beslut senast 10 veckor efter ansökan %.				80	98
Antal nyproducerade lägenheter av AB Bostäder	0	33	37	118	160

Uppdrag	Nämnd/bolag
Konkretisera förslag på att förverkliga det som i översiktsplanen kallas det <i>Grön-blå stråket</i> (parken genom staden) som ingår i den beslutade utbyggnadsstrategin. Förslagen ska redovisas till Kommunstyrelsen för beslut.	Samhällsbyggnadsnämnden
Kulturnämnden ska, i samarbete med Tekniska nämnden, se över Annelundsparkens förutsättningar och utvecklingsmöjligheter. Utredningen ska särskilt belysa hur man kan använda konstnärlig utsmyckning, ljus och ljud för att göra en promenad i parken till en kulturell upplevelse.	Kulturnämnden
Kommunstyrelsen ska göra en översyn av reglerna för parkeringsköp med syftet att köpeskillingen ska minst ska motsvara kostnaden för att exploatera nya parkeringar samt ta höjd för exploatering av underjordiskt garage.	Kommunstyrelsen

Medborgares initiativkraft gör landsbygden levande

Målbild

Människors engagemang och initiativkraft skapar starka, attraktiva tätorter och en levande landsbygd.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2018	Senaste utfall 2019	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2025
Andel hushåll och företag som har tillgång till bredband om minst 100Mbit/s, %	82	82	80	85	95
Antal nyproducerade lägenheter av Fristadbostäder, Viskafors hem, Sandhultbostäder och Toarpshus.	0	85	85	37	100
Andel närproducerade livsmedel, %.		32	20	30	40

Uppdrag	Nämnd/bolag
Kommunstyrelsen uppdras att ändra reglerna för Bidrag för lokal utveckling så att även Ortsråden kan söka medel därifrån.	Kommunstyrelsen
Utbyggnadsstrategier för våra serviceorter med närområde ska tas fram.	Kommunstyrelsen
Inrätta en särskild arbetsgrupp tillsammans med representanter för hembygdsföreningarna för kulturarvsfrämjande arbete.	Kulturnämnden
Uppdra Fritid- och Folkhälsonämnden att tillsammans med Tekniska nämnden planera och föreslå placering av en aktivitetsplats i respektive serviceort.	Fritid- och folkhälsonämnden
Ett koncept som innebär att grundskolor gör studiebesök i jordbruksföretag ska utvecklas.	Grundskolenämnden
Tekniska nämnden uppdras, i samarbete med Kulturnämnden och ordsråden, utsmycka serviceorterna.	Tekniska nämnden

Goda resvanor och attraktiva kommunikationer

Målbild

Goda resvanor med alternativa och attraktiva kommunikationer vid både korta och långa resor, minskar belastningen på miljön.

Uppdrag	Nämnd/bolag
Pendlingsparkeringar runt staden och samåkningsparkeringar ska utredas i samarbete med Västtrafik och Trafikverket. Utredningen ska innehålla behovsanalys och genomförandeplan.	Kommunstyrelsen
Tekniska nämnden får i uppdrag att, tillsammans med arrangörerna för Kretsloppet i Borås, ha aktivitet(er) i samband med kretsloppet med syftet att stimulera och främja cyklande hos barn och unga.	Tekniska nämnden
Tekniska nämnden ska se över möjligheterna till att förbättra och effektivisera färdtjänsten.	Tekniska nämnden

Ekologisk hållbarhet lokalt och globalt

Målbild

En resurseffektiv och ansvarsfull utveckling säkerställer att nuvarande och kommande generationer får en hälsosam och god miljö.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2018	Senaste utfall 2019	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2025
Total energiproduktion från solenergi, MWh	210	30	220	300	350

Uppdrag	Nämnd/bolag
Servicenämnden får i uppdrag att köpa in och driva ett system för kemikaliehantering som ska stå till kommunkoncernens förfogande och bekostas av respektive förvaltning/bolag.	Servicenämnden
Nämnden får i uppgift att utreda och ge förslag på hur matsvinnet kan minskas i Borås Stad.	Miljö- och konsumentnämnden
Tekniska nämnden ska utreda och presentera ett nytt 'Ansvarsfullt Skogsförvaltningsprogram för Produktiv Skogsmark' där syftet är att, med ekonomin som ledstjärna, långsiktigt öka avkastningen från stadens skogsmark samtidigt som mångfalden av både träslag och biologiska miljöer ökar.	Tekniska nämnden

Ekonomi och egen organisation

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2018	Senaste utfall 2019	Målvärde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2025
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.	7,4	7,4	7,2	7,2	6,0
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.	447	447	400	440	375
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag, %			40	43	50
Antal hushåll som får försörjningsstöd i mer än tio månader under kalenderåret.	414	416	465	410	375

Uppdrag	Nämnd/bolag
Behovet och kostnaden för att även erbjuda fria arbetskor till de grupper som redan har fria arbetskläder ska utredas.	Kommunstyrelsen
Borås Stad ska inte upplåta utrymme för uppenbart kränkande reklam, och när nya avtal med reklamföretag tecknas ska utrymme heller inte upplåtas för spelreklam.	Tekniska nämnden
Valnämnden får i uppdrag att utreda möjligheten av en gemensam distribution av personvaledlar för demokratiskt invalda partier i kommunfullmäktige inför de kommande valen.	Valnämnden
Kommunstyrelsen ska leda arbetet med att överse den kommunala verksamheten med syftet att utarbeta direktiv som, inom lagens ramar, förhindrar och/eller försvårar att Borås Stads resurser tas i anspråk för någon som deltagit i eller stött terrorism.	Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen ska utreda omfattningen av informella beslut och om dessa föranlett ekonomiska konsekvenser för Borås Stad.	Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen ska arbeta fram ett förslag till en neutral klädpolicy för anställda inom Borås Stad.	Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen ska anlita Trygghetsvakter från bevakningsföretag som ska arbeta parvis. Sammanlagt avser uppdraget sex Trygghetsvakter som tjänstgör samtidigt. För att skapa en generell trygghet bedöms närvaron av Trygghetsvakter vara under följande tider:	Kommunstyrelsen
<p>Måndag-onsdag 09:00-23:00</p> <p>Torsdag-lördag 09:00-02:00</p> <p>Söndag 10:00-23:00</p>	

Investeringsbudget

I investeringsbudgeten anvisas anslag projektvis. Varje investeringsanslag är bundet till ett givet projekt och kan inte användas till annat ändamål än det ursprungligen avsedda. Investeringsanslag beviljas antingen direkt i årsbudgeten eller genom särskilda beslut i Kommunfullmäktige eller Kommunstyrelsen. Anslag genom särskilda beslut ska grundas på inkomna anbud.

Sammanlagt uppgår de totalt planerade nettoinvesteringarna under åren 2020–2022 till 1 711 mnkr, varav 618 mnkr 2020, 506 mnkr 2021 och 587 mnkr under 2022.

Finansieringsbudgeten och de finansiella avstämningarna bygger på en årlig genomförd investeringsvolym på i genomsnitt cirka 600 mnkr för åren 2020–2022. Erfarenhetsmässigt sker alltid tidsförskjutningar i investeringsprogrammet. Samtidigt tillkommer nya projekt, av vilka ett flertal är under utredning och inte är medtagna i budgeten.

För att bedömningen av investeringsvolymen ska bli rätt i förhållande till de åtaganden som investeringar normalt innebär, beaktas även externa projekt som till exempel Borås Arena och andra större inhyrningar som exempelvis förskolor kalkylmässigt. Projekt som direkt påverkar kommunens resultaträkning bör bedömningsmässigt betraktas som om de vore egna investeringar. I nedanstående tabell redovisas de planerade investeringsprojekten. I de fall anslag anvisas direkt i budgeten har detta markerats med "B".

Investeringsplan 2020-2022

* = nytt PROJEKT (ej med i Budget 2019)

Verksamhet		Total utgift	Budget 2020	Budget 2020 inkl omdisp	Plan	
					2021	2022
GEMENSAMMA FUNKTIONER						
* Brandsäkerhet myndighetskrav	Lfn Ks		7 700 B 7 700 B	7 700 7 700		
Energibesparande åtgärder inklusive belysning	Lfn Ks		8 000 B 8 000 B	8 000 8 000	8 000 8 000	8 000 8 000
Solenergi	Lfn Ks		2 000 B 1 000 B	2 000 1 000	2 000 1 000	2 000 1 000
Tillgänglighetsanpassning	Lfn Ks		1 000 B 1 000 B	1 000 1 000	1 000 1 000	1 000 1 000
Hyresgästpassning 8 mkr per år i budget 2019	Lfn Ks		12 000 B 8 000 B	12 000 8 000	12 000 8 000	12 000 8 000
Säkerhetsinvesteringar	Lfn Ks		1 000 B 2 000 B	1 000 2 000	1 000 2 000	1 000 2 000
Hyresgästpassning Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	Lfn Ks		4 000 B 4 000 B	4 000 4 000	4 000 4 000	4 000 4 000
Underhållsinvesteringar	Lfn Ks		62 000 B 58 000 B	62 000 58 000	62 000 50 000	62 000 50 000
Miljöanpassningar	Lfn Ks		1 000 B 1 000 B	1 000 1 000	1 000 1 000	1 000 1 000
Fiberinstallationer egna fastigheter	Lfn Ks		9 000 B 5 000 B	9 000 5 000	9 000 5 000	9 000 5 000
Guttasjön om- och tillbyggnad	Lfn Ks	5 000 5 000	3 500 3 500	4 400 4 400		
* Pantängen Samlokalisering med dataservice 53 mkr i plan 2020,2021	Sn Ks	59 900 0	59 900 0	59 900 0		
* Möbler mm nya lokaler	MKn Ks		500 0	500 0		
Utskriftsenheter/kontorsutrustning	Sn Ks		4 000 4 000 B	4 000 4 000	4 000 4 000	4 000 4 000
Fordon och maskiner Exkl. Bemab	Sn Ks		33 300 7 200 B	33 300 7 200	33 300 7 200	33 300 7 200
IT-infrastruktur	Sn Ks		3 000 3 000 B	3 000 3 000	3 000 3 000	3 000 3 000
SUMMA GEMENSAMMA FUNKTIONER	N	64 900	211 900	212 800	140 300	140 300
OCH SÄRSKILDA SERVICEFUNKTIONER	Ks	5 000	113 400	114 300	94 200	94 200
*Nytt gemensamma/särskilda servicefunktioner	N	59 900	60 400	60 400	0	0
	Ks	0	0	0	0	0
INFRASTRUKTUR OCH SKYDD						
Markförsörjning						
Inköp av fastigheter	Ks Ks		40 000 40 000	40 000 40 000	40 000 40 000	40 000 40 000
SUMMA INFRASTRUKTUR OCH SKYDD	N	0	40 000	40 000	40 000	40 000
	Ks	0	40 000	40 000	40 000	40 000
GATOR, VÄGAR OCH PARKER						
Kommunikationer						
Beläggingsunderhåll	Tn Ks		19 000 15 000 B	19 000 15 000	19 000 15 000	19 000 15 000
Attraktiv stad	Tn Ks		15 000 15 000 B	13 216 13 216	5 000 5 000	5 000 5 000
Div mindre gatu- och broarbeten	Tn Ks		13 000 13 000 B	13 000 13 000	15 000 10 000	15 000 10 000
Program för tillgänglighet	Tn Ks		1 000 1 000 B	1 000 1 000	1 000 1 000	1 000 1 000
Gång- och cykelvägar	Tn Ks		13 000 5 000 B	14 736 6 736	13 000 5 000	13 000 5 000

Verksamhet		Total utgift	Budget 2020	Budget 2020 inkl omdisp	Plan	
					2021	2022
* Gång- och cykelvägar, reinvestering	Tn		7 000	7 000	7 000	7 000
	Ks		7 000 B	7 000	7 000	7 000
Reinvestering gatubelysning inom/utom tätort	Tn		5 000	5 000	5 000	5 000
	Ks		5 000 B	5 000	5 000	5 000
Energi- och miljöeffektivisering av gatubelysning	Tn		6 000	6 000	6 000	6 000
	Ks		6 000 B	6 000	6 000	6 000
* Utbyggnad av kabelskåp - gatubelysning	Tn		4 000	4 000	4 000	4 000
	Ks		2 000 B	2 000	2 000	4 000
Kollektivtrafik (stadstrafiken)	Tn		5 000	11 390	5 000	5 000
	Ks		5 000 B	11 390	5 000	5 000
Upprustning centrummiljöer	Tn		3 000	6 756	3 000	3 000
	Ks		0	3 756	0	0
Borås flygplats	Tn		900	900	500	500
	Ks		900	900	500	500
Ny Nybro och gångstråk till Kongresshus / Högskola	Tn		35 000	38 317		
	Ks		35 000	38 317		
<u>Parkverksamhet</u>						
Grönområdesplanen	Tn		2 200	2 200	2 000	1 000
	Ks		2 200 B	2 200	2 000	1 000
Lekplatser/mötesplatser	Tn		7 000	7 000	7 000	7 000
	Ks		7 000 B	7 000	7 000	7 000
Trygghetsåtgärder och diverse mindre parkinvesteringar	Tn		8 500	8 500	8 500	8 500
	Ks		8 500 B	8 500	8 500	8 500
Aktivitetsplats i Fristad	Tn	13 500	6 000	6 000	7 500	
	Ks	6 000	3 000	3 000	3 000	
* Jubileumpark (2019 Kronängsparken)	Tn	21 000	10 500	10 500	10 500	
	Ks	18 000	10 500	10 500	7 500	
SUMMA GATOR, VÄGAR, PARKER	N	34 500	161 100	174 515	119 000	100 000
	Ks	24 000	141 100	154 515	89 500	80 000
*Nytt Gator, vägar parker	N	21 000	21 500	21 500	17 500	7 000
	Ks	18 000	19 500	19 500	14 500	7 000
FRITID OCH KULTUR						
<u>Idrotts- och fritidsanläggningar</u>						
Utveckling av miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner samt utbyte av gräs	FoF		600	600	1 500	1 500
	Ks		600 B	600	1 500	1 500
Utveckling av aktivitetsplatser	FoF		2 500	2 500	2 000	2 000
	Ks		2 500 B	2 500	2 000	2 000
Utveckling av idrottsanläggningar ute och inne	FoF		1 500	1 500	1 500	1 000
	Ks		1 500 B	1 500	1 500	1 000
Utveckling av spår och leder	FoF		530	530	1 350	1 650
	Ks		530 B	530	1 350	1 650
Utveckling av badplatser (utebad)	FoF		400	400	1 200	400
	Ks		400 B	400	1 200	400
Evenemangsstaden Borås	FoF		1 000	1 000	1 000	1 000
	Ks		1 000 B	1 000	1 000	1 000
* Ryavallen	FoF		1 000	1 000		
	Ks		1 000 B	1 000		
Boda aktivitetspark	FoF	5 500	2 000	2 000	1 000	500
Total utgift i budget 2019: 8 mkr	Ks	5 500	0	0	0	0
Borås skidstadion inkl. förberedelser inför SM-veckan 2021	FoF	8 000	4 000	4 000	500	500
Budget 2019 10 mkr	Ks	8 000	4 000 B	4 000	500	500
Utveckling av wi-fi till våra idrottsanläggningar	FoF	1 150	200	200		
	Ks	1 150	200 B	200		
* Öppen ungdomsverksamhet och mötesplatser	FoF	900	300	300	300	300
	Ks	900	300 B	300	300	300
* Kronängsparken	FoF	5 000	2 500	2 500	2 500	
	Ks	5 000	1 000	1 000	4 000	

Verksamhet		Total utgift	Budget 2020	Budget 2020 inkl omdisp	Plan	
					2021	2022
* Nytt Skyttecenter	Fof	500	500	500		
Förstudie	Ks	0		0		
Boråshallen ombyggnad (tillgänglighetsanpassning)	Lfn	14 000			13 400	
minskad budget från 22000	Ks	14 000			13 400	
Ny idrottshall i Fristad	Lfn	38 540	6 540	8 950	29 000	
utökad budget från 31200 tkr	Ks	38 540	6 540	8 950	29 000	
Sjöbovallen ombyggnad	Lfn	17 500	8 000	9 230	7 000	
utökad budget från 15500 tkr	Ks	17 500	8 000	9 230	7 000	
Klubbstuga, Byttorp IF	Lfn	5 000	3 000	3 000	2 000	
	Ks	5 000		0	3 000	2 000
Fristadhallen utvändig hiss	Lfn	1 500	1 500	1 500		
	Ks		1 500 B	1 500		
* Dalsjöfors Simhall	Lfn	40 500		0		
	Ks	40 500		0		15 000
* Viskafors idrottshall	Lfn	45 000		0		
	Ks	45 000		0	10 000	20 000
Kulturverksamhet						
* Kulturhuset, entréhallen	Lfn	5 000				4 600
	Ks					
Konstnärlig gestaltning och utsmyckning	Krn			0		
Enligt 1%-regeln. Idrotts- och fritidsanläggningar, Pedagogisk verksamhet	Ks		2 266 B	2 266		
Konstmuseet och Textilmuseet konstinköp	Krn		1 200	1 200		
	Ks			0		
Skulpturbienalen / Jubileumsutställning 2021	Krn		3 000	3 000	3 500	
	Ks		3 000 B	3 000	3 500	
Förvaltningsövergripande investeringar	Krn		1 000	1 000		
	Ks		500 B	500		
SUMMA FRITID OCH KULTUR	N	188 090	41 270	44 910	67 750	13 450
	Ks	181 090	34 836	38 476	79 250	45 350
*Nytt Fritid och kultur	N	96 900	3 800	3 800	2 800	4 900
	Ks	91 400	2 300	2 300	14 300	35 300
AFFÄRSVERKSAMHET						
Näringsliv						
Utbyggnad av industriområde Viared Västra	Ks					6 000
	Ks					6 000
Utbyggnad av industriområde Viared Norra	Ks				1 000	
	Ks				1 000	
Utbyggnad av industriområde Nordskogen	Ks					1 400
	Ks					1 400
SUMMA AFFÄRSVERKSAMHET	N	0	0	0	1 000	7 400
	Ks	0	0	0	1 000	7 400
PEDAGOGISK VERKSAMHET						
Förskola						
Sjömarken Badstrandsvägen, 6 avd	Lfn	43 400	2 500	2 500	23 500	16 900
utökad budget från 40950 tkr	Ks	43 400		0		
Kristinegården, 6 avd	Lfn	39 900		4 860	34 100	
utökad budget från 38950 tkr	Ks	39 900		4 860	34 100	
Vildmarkens förskola, Alideberg, 6+1 avd	Lfn	47 404		3 200		
	Ks	47 404		3 200		
Strandvägens förskola, Sandared, 6 avd	Lfn	39 450	13 725	19 550		
utökad budget KS 2019-03-04	Ks	39 450	13 725	19 550		
Sjöbo, 6 avd	Lfn	41 000			2 000	39 000
utökad budget från 39100 tkr	Ks	41 000			2 000	39 000
Sparsör Vinkelvägen, 6 avd	Lfn	41 400	2 000	2 500	17 400	21 500
utökad budget fr 39100	Ks	41 400	2 000	2 500	17 400	21 500
Utemiljö förskolor	Lfn			0		
	Ks		5 000 B	5 000	5 000	5 000
Förskolor inventarier	Ffn		2 700	2 700	2 550	2 700
	Ks		2 700 B	2 700	2 550	2 700
SUMMA Förskola	N	252 554	20 925	35 310	79 550	80 100
	Ks	252 554	23 425	37 810	61 050	68 200

Verksamhet		Total utgift	Budget 2020	Budget 2020 inkl omdisp	Plan	
					2021	2022
Grundskola						
* Daltorpskolan anpassning 7-9	Lfn	9 000	9 000	9 000		
	Ks	9 000	9 000	9 000		
Norrbysskolan, ombyggnad utökad budget från 75 mkr	Lfn	97 600			49 730	43 000
	Ks	97 600				49 730
Byttorpsskolan om- och tillbyggnad utökad budget KF 2019-08-22	Lfn	153 811	26 311	57 030	55 000	35 000
	Ks	153 811	26 311	57 030	55 000	35 000
Särlaskolan ombyggnad 7-9 utökad budget från 146 mkr	Lfn	175 000				26 500
	Ks	175 000				
Myråsskolan om- och tillbyggnad, 4 parallell utökad budget från 130 mkr	Lfn	230 000	50 900	50 630	127 000	46 000
	Ks	230 000	50 900	50 630		
Erikslundsskolan om- och tillbyggnad utökad budget från 130 mkr	Lfn	235 000		0		21 300
	Ks	0		0		
Ny skola, Gässlösa Ny storlek	Lfn	300 000		0		71 500
	Ks	250 000		0		71 500
Utbyggnad kök Trandaredskolan	Lfn	13 900	13 400	13 400		
	Ks	13 900	13 400	13 400		
Tummarpskolan utvändigt hiss	Lfn	1 500	1 500	1 500		
	Ks	1 500	1 500 B	1 500		
Grundskolor inventarier	Gm		15 000	15 000	10 500	19 500
	Ks		11 500 B	11 500	10 000	19 000
SUMMA Grundskola	N	1 215 811	116 111	146 560	242 230	262 800
	Ks	930 811	112 611	143 060	65 000	175 230
Gymnasieskola						
Almås gymnasiet, innergård utökad budget från 9 mkr	Lfn	17 500	4 900	4 500	12 600	
	Ks	17 500	4 900	4 500	12 600	
* Almås gymnasiet NO-salar	Lfn	4 500	4 500	4 500		
	Ks	4 500	4 500	4 500		
Inventarier Bäckängsgymnasiet och Viskastrandsgymnasiet	Gvun		3 500	3 500	0	0
	Ks		2 000 B	2 000		
SUMMA Gymnasieskola	N	22 000	12 900	12 500	12 600	0
	Ks	22 000	11 400	11 000	12 600	0
SUMMA PEDAGOGISK VERKSAMHET	N	1 490 365	149 936	194 370	334 380	342 900
	Ks	1 205 365	147 436	191 870	138 650	243 430
*Nytt Pedagogisk verksamhet	N	13 500	13 500	13 500	0	0
	Ks	13 500	13 500	13 500	0	0
VÅRD OCH OMSORG						
Individ- och familjeomsorg						
Omsorg om äldre- och funktionshindrade						
* Metergatan SOL tillbyggnad	Lfn	6 500	6 500	6 500		
	Ks		6 500	6 500		
* Brotorpsgatan LSS ombyggnad	Lfn	5 000	5 000	5 000		
	Ks		5 000	5 000		
Backhagsvägens LSS	Lfn	18 150	3 100	14 500	2 900	
	Ks	18 150	3 100	14 500	2 900	
Sörmarkslidens LSS	Lfn	18 150	3 400	15 000	2 600	
	Ks	0	0	0	0	
Färgargatans LSS	Lfn	18 150	3 400	15 000	2 600	
	Ks	18 150	3 400	15 000	2 600	
* Skogsfrugatans SOL Gruppbostad SOL i budget 2019	Lfn	30 000	600	18 000	11 400	
	Ks	30 000	600	18 000	11 400	

Verksamhet		Total utgift	Budget 2020	Budget 2020 inkl omdisp	Plan	
					2021	2022
Gruppbofastad med särskild service enl. LSS (Barnhemsgatan) <i>utökad budget från 18150</i>	<i>Lfn</i>	18 500	10 500	10 000	8 000	
	<i>Ks</i>	18 500	10 500	10 000	8 000	
Gruppbofastad med särskild service enl. LSS (A) <i>utökad budget från 18150</i>	<i>Lfn</i>	18 500	2 500	2 500	16 000	
	<i>Ks</i>	18 500	2 500	2 500	16 000	
Gruppbofastad med särskild service enl. LSS (B) <i>utökad budget från 18150</i>	<i>Lfn</i>	20 000				500
	<i>Ks</i>	20 000				500
Gruppbofastad med särskild service enl. LSS (C) <i>utökad budget från 18150</i>	<i>Lfn</i>	20 000				500
	<i>Ks</i>	20 000				500
Servicebofastad LSS (Mellanboende) <i>utökad budget från 27000</i>	<i>Lfn</i>	30 000			2 500	27 500
	<i>Ks</i>	30 000			2 500	27 500
Gruppbofastad SOL (A)	<i>Lfn</i>	30 000	500	500	11 000	18 500
	<i>Ks</i>	30 000	500	500	11 000	18 500
Gruppbofastad SOL (B)	<i>Lfn</i>	30 000			2 500	27 500
	<i>Ks</i>	30 000			2 500	27 500
Trygghetslarm	<i>Vän</i>	16 700	4 400	4 400	6 300	
	<i>Ks</i>	16 700	4 400 <i>B</i>	4 400	6 300	
Inventarier LSS- och SOL-boenden	<i>Son</i>		2 000	2 000	500	2 000
	<i>Ks</i>		2 000 <i>B</i>	2 000	500	2 000
SUMMA VÅRD OCH OMSORG	<i>N</i>	279 650	41 900	93 400	66 300	76 500
	<i>Ks</i>	250 000	38 500	78 400	63 700	76 500
*Nytt vård och omsorg	<i>N</i>	41 500	12 100	29 500	11 400	0
	<i>Ks</i>	30 000	12 100	29 500	11 400	0
SUMMA NETTOINVESTERINGAR	<i>N</i>	2 057 505	646 106	759 995	768 730	720 550
	<i>Ks</i>	1 665 455	515 272	617 561	506 300	586 880
Därav utbyggnad av nya industri- och bostadsområden	<i>Ks</i>	0	0	0	1 000	7 400
NETTOINV exkl nya industri- och bostadsområden	<i>Ks</i>		515 272		505 300	579 480
SUMMA NYA INVESTERINGAR	<i>N</i>	232 800	111 300	128 700	31 700	11 900
	<i>Ks</i>	152 900	47 400	64 800	40 200	42 300
Försäljning av mark och fastigheter	<i>Ks</i>	-100 000	-40 000	-40 000	-30 000	-30 000

Exploateringsprojekt 2020–2022

Utgifter

Projekt, tkr	Total utgift	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Utbyggnad av industriområde Viared Västra	394 700	10 000	0	6 000
Utbyggnad av industriområde Viared Norra	50 000	0	2 000	0
Utbyggnad av industriområde Nordskogen, etapp 1	40 000	0	0	1 400
Utbyggnad av övriga industriområden	30 000	5 000	10 000	15 000
Utbyggnad av bostadsområden	30 000	5 000	10 000	15 000
Summa	544 700	20 000	22 000	37 400

Försäljning

Projekt, tkr	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Försäljning av industritomter Viared Västra	-20 000	-6 000	-11 000
Försäljning av industritomter Viared Norra	0	-4 000	-2 000
Försäljning av industritomter Nordskogen, etapp 1	-60 000	-15 000	-15 000
Försäljning av bostadstomter	-3 000	-5 000	-5 000
Summa	-83 000	-30 000	-33 000

Utrednings- eller förstudieprojekt 2020–2022

Projekt	Ansvarig nämnd
<u>Gemensamma funktioner</u>	
Ny brandstation, SÄRF	Lfn
Fullmäktigehuset	Lfn
Underjordiskt garage, Borås city	Lfn
<u>Idrotts- och fritidsanläggningar</u>	
Svaneholms IP	Lfn
Ny idrottshall, Viskafors	Lfn
Ny ishall, utredning ska även omfatta driftansvarig	Fofn
Norrbyhuset, utökat lokalbehov	Lfn
Nytt Skyttecenter	Fofn
Dalsjöfors simhall	Lfn
Futsalarena	Lfn
<u>Kulturverksamhet</u>	
Borås museum, Ramnaparken	Lfn
Se över Annelundsparkens förutsättningar och utvecklingsmöjligheter	Kun
<u>Förskolor</u>	
Linneagården ombyggnad	Lfn
Förskola övre Sjöbo	Lfn
Tokarpsberg förskola	Lfn
Ny förskola Sjömarken	Lfn
<u>Grundskolor</u>	
Sangårdskolan ombyggnad	Lfn
Tummarpskolan om- och tillbyggnad	Lfn
Gula skolan, ombyggnad av idrottshall	Lfn
Trandaredskolan, ombyggnad	Lfn
Dalsjöskolan, anpassning 7-9	Lfn
Sandaredskolan, ombyggnad	Lfn
Uppdaterad förstudie Gässlösa, 4-paralleller F-6	Lfn
Ny grundskola, centrum	Lfn
Ny grundskola, Brämhult	Lfn
<u>Gymnasieskola</u>	
Bäckängsgymnasiet, utökat lokalbehov	Lfn
Ny gymnasieskola	Lfn
<u>Omsorg om äldre och funktionshindrade</u>	
Vård- och omsorgsboende	Lfn
Nytt LSS, ersätter Sörmarksleden	Lfn

Kommunfullmäktige

	Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	
Intäkter	72	80	80	
Kostnader	-12 378	-15 180	-14 480	
Nettokostnader	-12 306	-15 100	-14 400	
Kommunbidrag	13 650	15 100	14 400	
Resultat	1 344	0	0	
Akkumulerat resultat	-	-	-	
Nettoinvesteringar	-	-	-	

Kommunfullmäktiges uppgift

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och utses i allmänna val vart fjärde år.

Kommunfullmäktiges huvuduppgift är att besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annat av större vikt för kommunen, främst

- mål och riktlinjer för verksamheten
- budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor
- nämndernas organisation och verksamhetsformer
- årsredovisning och ansvarsfrihet för nämnderna

Kommunfullmäktige består av 73 ledamöter samt ersättare. Normalt sammanträder

Kommunfullmäktige tolv gånger per år. Mandatfördelning under perioden 2018–2022 är följande.

- Arbetarpartiet-Socialdemokraterna 23
- Moderata Samlingspartiet 15
- Sverigedemokraterna 11
- Vänsterpartiet 6
- Kristdemokraterna 5
- Centerpartiet 5
- Liberalerna 5
- Miljöpartiet de Gröna 3

Under Kommunfullmäktige budgeteras också det kommunala partistödet och bidrag till förtroendemannautbildning.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till Kommunfullmäktiges verksamhet inklusive partistöd,

förtroendemannautbildning, representation samt lokalkostnader justeras till 14,4 mnkr inför 2020.

Verkligt utfall regleras varje år till noll då Kommunfullmäktige saknar möjlighet att hantera avvikelser.

Revisorskollegiet

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	549	625	625
Kostnader	-5 412	-6 500	-6 625
Nettokostnader	-4 863	-5 875	-6 000
Kommunbidrag	5 750	5 875	6 000
Resultat	887	0	0
Akkumulerat resultat	1 033	1 033	
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Stadsrevisionen arbetar för att främja en effektiv och ändamålsenlig kommunal verksamhet utifrån ett helhetsperspektiv. Stadsrevisionen är kommunfullmäktiges och medborgarnas kontrollorgan när det gäller efterlevnaden av kommunala beslut och aktuell lagstiftning. Revisionen följer God revisionsred. Revisorernas uttalanden i revisionsberättelser ligger till grund för ansvarsprövning.

Revisorerna granskar så

- ✓ att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- ✓ att räkenskaperna är rättvisande
- ✓ att den interna kontrollen är tillräcklig

Granskning enligt god revisionsred innebär:

- ✓ att revisionsverksamhetens omfattning, inriktning och prioritering utgår från en risk- och väsentlighetsanalys och specificeras i revisionsplanen för Första och Andra revisorsgrupperna
- ✓ att nämnderna granskas med avseende på om verksamheten bedrivs i enlighet med uppställda
- ✓ mål och på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig
- ✓ att granska om redovisningen har utförts enligt god redovisningsred, det vill säga om de löpande och årliga räkenskaperna är rättvisande
- ✓ att löpande rapportera granskningsresultat till Kommunfullmäktige, styrelser och nämnder
- ✓ att lämna revisionsberättelser och förslag när det gäller Kommunfullmäktiges ansvarsprövning
- ✓ av Kommunstyrelsen och nämnderna

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till revisorskollegiet uppgår till 6,0 mnkr. För 2020 uppgår den egna personalstyrkan till totalt 5 heltidsanställda revisorer. Den egna personalstyrkan kompletteras med externa revisionskonsulter.

Kommunstyrelsen (stadsledningskansliet)

Kommunstyrelsens uppdrag är fördelat på två kommunbidrag. Det första avser Kommunstyrelsens förvaltning som redovisas under Stadsledningskansliet. Det andra kommunbidraget avser kommungemensamma verksamheter, som inte har något direkt samband med Kommunstyrelsens egen verksamhet men som ändå ansvarsmässigt budgeteras här.

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	92 274	76 617	87 773
Kostnader	-214 365	-195 700	-205 973
Nettokostnader	-122 091	-119 083	-118 200
Kommunbidrag	119 563	119 083	118 200
Resultat	-2 528	0	0
Akkumulerat resultat	5 000	5 000	-
Nettoinvesteringar	-100 311	-84 500	-40 000
Försäljning av mark och fastigheter	260 995	85 000	40 000

Nämndens uppgift

Kommunstyrelsen leder förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomi, och särskilt ägna sig åt målsättnings-, framtids- och uppföljningsfrågor samt strategiskt arbete.

Kommunstyrelsen har ett i kommunallagen särskilt reglerat ansvar för att hålla övriga nämnder under uppsikt, vilket även omfattar de kommunala bolagen samt eventuella kommunalförbund som kommunen är medlem i. Kommunstyrelsen ska även arbeta med intern kontroll. Uppsiktsplikten är av yttersta betydelse för en god ledning och styrning av Borås Stad.

I Stadsledningskansliet verksamhet ingår att utarbeta gemensamma regler, normer och planer samt att följa upp, utvärdera och utveckla nämndernas verksamheter. Det ingår också att arbeta med kvalitetsfrågor, informera om ny lagstiftning, huvudmannaskapsgränser med mera.

Kommunstyrelsen har även rollen som "koncernledning" med ansvar för de kommunala bolagens verksamhet. Ambitionen är att koncentrera och renodla arbetet till större strategiska ledningsfrågor och samtidigt överlåta åt nämnderna att självständigt hantera sina respektive ansvarsområden inom

fastställda riktlinjer och ramar. Ledningen ska inriktas mot målstyrning i kombination med utvärdering och analys av nämndernas resultat.

Enheterna under Stadsledningskansliet speglar också dess uppdrag: allmän kommunadministration, ekonomistyrning, personal/förhandling, mark- och exploateringsverksamhet, näringslivsfrågor, kvalitet och utveckling, kommunikation / marknadsföring, koncerninköp samt centrum för kunskap och säkerhet.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för 2020 uppgår till 118,2 mnkr. Utöver årlig uppräknings ingår det i kommunbidraget tillförda medel med 3 100 tkr för ersättning för minskade tomträtsintäkter, samt 11,8 mnkr för att anlita trygghetsvakter (väktare). Kommunbidraget har även anpassats med 6,7 mnkr i och med den organisatoriska förändringen tillbaka till fem kommunalråd med varsin tillhörande politisk sekreterare. I och med att arvodet till kommunalråden anpassas till tidigare nivå om 1,0 GN justeras kommunstyrelsens ram med ytterligare 750 tkr.

Verksamheten strategisk samhällsplanering flyttas till Samhällsbyggnadsnämnden, med tillhörande kommunbidrag 10,0 mnkr.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

Centrum för kunskap och säkerhet ska samverka med Polisen för att förebygga gängbildning och organiserad brottslighet.

Alla anställda i Borås Stad ska ta del av utbildning kring funktionsvariationer och även förtroendevalda bör genomgå en sådan utbildning.

Digitalisering ska även fortsättningsvis vara en prioriterad del i verksamhetsutvecklingen.

Södra Torget ska fortsätta att vara ett nav för kollektivtrafiken och ska byggas om för trafiksäkerhet och tillgänglighet. Ytor som då frigörs kan till exempel användas för att utveckla torgmiljön och skapa inslag av natur.

Trafikverket och staden behöver komma fram till en lösning när det gäller trafikförsörjning av Västra Viared. Arbetet ska intensifieras under 2020.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Kommunstyrelsen ändrar sig organisatoriskt tillbaka till 2017 års nivå med fem kommunalråd, fast behåller systemet med en politisk sekreterare per kommunalråd.

Arvodena justeras till 2017 års nivå där heltidsvodet till kommunalråden utgörs av 1,0 GN.

Avdelningen strategisk samhällsplanering övergår till Samhällsbyggnadsnämndens ansvar.

Stadskansliet ska granska om fall av otillbörliga relationer inom Borås Stads boenden för asylsökande, eller de organisationer som staden har eller har haft en samverkan med, har inträffat. I de fall lagöverträdelser inte kan uteslutas, ska CKS tillsammans med berörd förvaltning samverka med Polisen.

Nya uppdrag 2020

Kommunstyrelsen ska utreda möjligheten att införa RAM-avtal för vård- och omsorgsboenden samt LSS-boenden. Utredningen ska vara färdig under första halvan av 2020.

Pendlingsparkeringar runt staden och samåkningsparkeringar ska utredas i samarbete med Västtrafik och Trafikverket. Utredningen ska innehålla behovsanalys och genomförandeplan.

Behovet och kostnaden för att även erbjuda fria arbetsskor till de grupper som redan har fria arbetskläder ska utredas.

Kommunstyrelsen ska arbeta fram ett förslag till en neutral klädpolicy för anställda inom Borås Stad.

Kommunstyrelsen uppdras att ändra reglerna för bidrag för lokal utveckling så att även ordsråden kan söka medel därifrån.

Utbyggnadsstrategier för våra serviceorter med närområde ska tas fram.

Kommunstyrelsen ska göra en översyn av reglerna för parkeringsköp med syftet att köpeskillingen minst ska motsvara kostnaden för att exploatera nya parkeringar samt ta höjd för exploatering av underjordiskt garage.

Kommunstyrelsen ska leda arbetet med att överse den kommunala verksamheten med syftet att utarbeta direktiv som, inom lagens ramar, förhindrar och/eller försvårar att Borås Stads resurser tas i anspråk för någon som deltagit i eller stött terrorism.

Kommunstyrelsen ska utreda omfattningen av informella beslut och om dessa föranlett ekonomiska konsekvenser för Borås Stad.

Kommunstyrelsen ska anlita trygghetsvakter från bevakningsföretag, vilka ska arbeta parvis.

Sammanlagt avser uppdraget sex trygghetsvakter som tjänstgör samtidigt. För att skapa en generell trygghet bedöms närvaron av trygghetsvakter vara under följande tider:

Måndag-onsdag	09:00-23:00
Torsdag-lördag	09:00-02:00
Söndag	10:00-23:00

Investeringar

Inköp och försäljning av fastigheter

För inköp av fastigheter budgeteras ett belopp på 40 mnkr. Samtidigt beräknas fastigheter säljas för 40 mnkr och tomter inom exploateringsområden säljas för 83 mnkr.

Utbyggnad av industriområden

Utbyggnad av Viared Västra budgeteras till 10 mnkr och övriga industriområden budgeteras till 5 mnkr.

Utbyggnad av nya bostadsområden

För utbyggnad av nya bostadsområden avsätts under året 5 mnkr.

Kommunstyrelsen (kommungemensam verksamhet)

Ekonomiskt Sammandrag		tkr	
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	4	0	0
Kostnader	-116 072	-118 100	-123 050
Nettokostnader	-116 068	-118 100	-123 050
Kommunbidrag	114 000	118 100	123 050
Resultat	-2 068	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Under den kommungemensamma verksamheten samlas de verksamheter som inte har något direkt samband med Kommunstyrelsens egna verksamheter, men som ändå ansvarsmässigt budgeteras under Kommunstyrelsen.

De största posterna utgörs av avgiften till Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och tillköp av kollektivtrafik från Västtrafik. Här ingår även avgifter till Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Sjuhärads Kommunalförbund samt bidrag till Navet och PROTEKO.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för 2019 uppgår till 123,1 mnkr, vilket är en ökning med knappt 5 mnkr jämfört med 2019. Utöver årlig uppräknings ingår det i kommunbidraget tillförda medel med 1 679 tkr för högre avgifter till SÄRF, 592 tkr för tillköp Västtrafik, 285 tkr för ny verksamhet inom SKL (kunskapsstyrning inom socialtjänster), 144 tkr hyresbidrag Proteko samt 116 tkr för STIM och SAMI.

Överförmyndarnämnden

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	5 328	5 379	0
Kostnader	-13 995	-12 104	-7 850
Nettokostnader	-8 667	-6 725	-7 850
Kommunbidrag	6 550	6 725	7 850
Resultat	-2 117	0	0
Akkumulerat resultat			

Nämndens uppgift

I varje kommun ska det finnas en överförmyndarnämnd eller en överförmyndare. Borås har sedan 2003 en överförmyndarnämnd. Överförmyndarnämnden fullgör kommunens uppgift inom överförmyndarverksamheten enligt föräldrabalken samt vad som i övrigt gäller för överförmyndare eller överförmyndarnämnd enligt lag eller annan författning.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 7 850 tkr. För att komma tillrätta med ett strukturellt underskott i grunduppdraget har nämnden fått ett extra tillskott i kommunbidraget med 1 000 tkr.

Nämnden prognostiserar i delårsrapport efter augusti ett underskott på minus - 1 910 tkr för 2019. Underskottet kan hänföras till kostnader för arvoden till ställföreträdare, dvs gode män och förvaltare.

Vision

Nämndens arbetsuppgifter ställer höga krav på kompetens och utveckling för att kunna erbjuda en hög kvalitet i utförandet av tjänster. Det är då vitalt att möjligheten till kompetensutveckling står till förfogande när behovet finns. På sikt ska kommunens inställning vara, att efterfrågan av nämndens uppgifter kommer att minska när omvärldssituationen förändras. Detta kommer då att leda till en mindre personalstyrka som samtidigt har högre kompetens.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

En utmaning för nämnden är att förbättra rekrytering av ställföreträdare för det ideella åtagande som ett godemans- eller förvaltaruppdrag innebär.

Förvaltningen ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Valnämnden

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	2 370	2 700	0
Kostnader	-6 365	-6 725	-300
Nettokostnader	-3 995	-4 025	-300
Kommunbidrag	4 150	4 025	300
Resultat	155	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Valnämnden är på kommunal nivå ansvarig för genomförandet av de allmänna valen till Riksdag, Regionfullmäktige, Kommunfullmäktige och till EU-parlamentet samt för av Riksdagen och Kommunfullmäktige beslutade folkomröstningar. Valnämndens huvudsakliga verksamhet äger av naturliga skäl rum de år det är allmänna val eller EU-val.

Kommunen är indelad i tre valkretsar med tillsammans 83 valdistrikt. Verksamhetens kostnader under valår består till största del av arvoden till valförrättarna i de olika distrikten. Under icke valår begränsas kostnaderna till arvoden till Valnämndens ledamöter, lokalhyror för förvaring av material och nödvändiga kompletteringar av valmaterial.

Ekonomiska förutsättningar

Nämndens kommunbidrag sätts till 0,3 mnkr 2020, då inga val kommer att genomföras under året.

Vision

Nämnden har ett ansvar att effektivisera arbetet i valdistrikten, inget valresultats objektivitet och korrekthet ska kunna ifrågasättas.

Högt valdeltagande och god information till väljarna är två vitala faktorer som ökar gemenskapen i samhället och främjar en känsla för ansvar. Det är därför viktigt att förvalta intresset för våra allmänna val även under de år som val inte infaller.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

Nämndens behov av personal ska anpassas i och med behov i samband med valår genom projektanställning. Nämnden har i övrigt ingen fast personal.

Nya uppdrag 2020

Valnämnden får i uppdrag att utreda möjligheten av en gemensam distribution av personvalseklar för demokratiskt invalda partier i kommunfullmäktige inför de kommande valen.

Lokalförsörjningsnämnden

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	762 303	809 013	882 085
Kostnader	-812 541	-840 913	-914 435
Nettokostnader	-50 238	-31 900	-32 350
Kommunbidrag	31 450	31 900	32 350
Resultat	-18 788	0	0
Akkumulerat resultat	-41 315	-41 315	-41 315
Nettoinvesteringar	-531 719	-441 020	-281 276

Nämndens uppgift

Lokalförsörjningsnämnden ska med hög kvalitet, en kostnadseffektiv förvaltning och nyproduktion samt med miljöfokus se till att Borås Stad kan erbjuda invånarna sunda och effektiva lokaler och anläggningar med god tillgänglighet.

Nämnden har till huvuduppgift att svara för Borås stads lokal- och anläggningsförsörjning.

Undantagna från nämndens ansvar är lokaler och verksamhetsspecifika anläggningar hos bland annat Servicenämnden, Tekniska nämnden samt Fritids- och folkhälsonämnden.

Lokalförsörjningsnämnden ska pröva Borås stads nämnder och styrelser lokal- och anläggningsbehov ur ett kommunövergripande och totalekonomiskt perspektiv.

Ekonomiska förutsättningar

Lokalförsörjningens ram för år 2020 är 32,35 mnkr. Nettoinvesteringar avser beslutade investeringar för 2020 exklusive omdisponeringar från föregående år.

Den största delen av nämndens verksamhet finansieras via internhyressystemet, vilket omarbetades inför budget 2017. Grundprincipen är att internhyrorna ska motsvara kostnader för lokaler över tid.

De flesta av verksamhetslokalerna bär en solidarisk schablonhyra per kvadratmeter inom avgränsade lokalgrupper. Dessa lokalgrupper är framtagna utifrån den verksamhet som bedrivs inom lokalerna, samt vilken nämnd som har verksamhetsansvaret. Det utgår även olika hyror beroende på om

lokalerna är nya eller inte. En inledande indelning gjordes och baserades på när lokalerna införskaffades. De som införskaffades de senaste fem åren är klassade som "Nya" och övriga som "Gamla". Nedan listas de lokalgrupper som är framtagna samt hyreskostnad per nivå och lokalgrupp för år 2020. Den totala genomsnittshyran för lokalgruppen redovisas i kolumnen "Totalt".

Internhyrorna baseras på kapitalkostnader, driftkostnader, fastighetsskötsel och löpande underhåll.

Internhyror per lokalgrupp, kr/m²

	Nya	Gamla	Totalt
Grundskola	1 147	697	922
Förskola	1 882	874	1 378
Gymnasium	1 259	542	901
Äldreomsorg	1 550	1 026	1 288
LSS Daglig vht, mm.	1 081	847	964
LSS-boenden	1 741	1 251	1 496
Bibliotek	1 764	915	1 340
Fritid	1 381	915	1 148
Kontor	1 205	654	930
Fritidsgårdar	1 764	911	1 338
IFO	1 526	1 269	1 398

Internhyresfastigheter – Inhyrda och ägda

Borås Stads internhyresfastigheter budgeteras till drygt 709,6 mnkr (642,0 mnkr) och med en total yta på 731 294 m² (712 740 m²), vilket ger kostnaden 970 kr/m² (900 kr/m²). I beskrivningen ingår inte hyresgästers boendeytor på de sociala boendena.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

Nämnden ska fortsätta förbättringen av lokalförsörjnings- och byggprocessen. Speciellt viktiga är de tidiga skedena i dessa processer. Anspråken i samband med investeringar måste hållas tillbaka och arbetet med tidiga programbeskrivningar måste intensifieras för att undvika fördröjningar i byggprojektens sena planeringsskeden. Programmen ska vara så väl underbyggda och analyserade att de kan utgöra realistiska underlag för beslut i Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

Ett övergripande mål är hållbarhet. Här kommer ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet i första rummet med en fortsatt energieffektivisering som ett av huvudmålen. Det är med hänsyn till detta viktigt att Lokalförsörjningsnämndens effektiviseringsarbete i lokalbeståndet fortsätter.

Förutom arbetet i befintligt fastighetsbestånd är energieffektivitet också målet vid om- och nybyggnation. Materialval och yteffektivitet är här nyckelfaktorer och bör beskrivas väl i samband med projekteringar.

Alla nya förskolor ska byggas med tillagningskök.

Skolgårdar ska ses över och rustas upp så att de inbjuder till aktivitet och rörelse, samt trygghet och säkerhet.

Generationsboenden ska beaktas där detta är möjligt.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Förskolor ska byggas med flexibla lösningar inom ramen för ett större ekonomiskt ansvarstagande mellan nämnder.

Nya uppdrag 2020

Behovet av renovering och tillgänglighetsanpassning av Kommunfullmäktiges sessionssal ska utredas. Säkerheten ska särskilt beaktas.

Investeringar

Investeringsbudgeten 2020 är för Lokalförvaltningsnämnden 281,3 mnkr. Investeringarna fördelar sig enligt följande:

	Budget 2020
Gemensamma funktioner	95,2
Fritids- och folkhälsonämnden	16,0
Förskolenämnden	23,4
Grundskolenämnden	101,1
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	13,4
Sociala omsorgsnämnden	32,1
Summa	281,3

De olika investeringsprojekten kommenteras under respektive nämnd med undantag för investeringar i gemensamma funktioner, se nedan.

Brandsäkerhet

Förändrade myndighetskrav medför kostnader för brandsäkerhet. På grund av förändrad redovisning redovisas dessa åtgärder som investering istället för driftskostnader vilket innebär ett nytt objekt från och med 2020. Kommunstyrelsen avsätter 7,7 mnkr för år 2020.

Energibesparande åtgärder

Lokalförsörjningsnämnden har ett prioriterat mål att sänka energiförbrukningen. För ventilations och energisparåtgärder samt övrig energieffektivisering avsätter Kommunstyrelsen 8,0 mnkr för år 2020. Oförändrad nivå jämfört med år 2019.

Solenergi

För att nyttja solens energi genom installation av solceller avsätter Kommunstyrelsen 1,0 mnkr för år 2020. Vilket innebär en minskning jämfört med 2019.

Tillgänglighetsanpassning

För att öka tillgängligheten till kommunens lokaler för personer med funktionsnedsättning avsätter Kommunstyrelsen 1,0 mnkr för år 2020, alltså oförändrad nivå jämfört med år 2019.

Hyresgäst Anpassning

I investeringsbudgeten finns avsatt medel för mindre investeringar i fastighetsbeståndet. Anslaget ska användas till akuta och viktiga verksamhetsförändringar under innevarande år. Medlen syftar till att verksamheterna ska fungera bättre genom att möjliggöra flexibilitet vid verksamhetsförändringar. Kommunstyrelsen avsätter 8,0 mnkr för år 2020. Oförändrad nivå jämfört med år 2019. Till Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden finns särskilda investeringsmedel avsatta.

Säkerhetsinvesteringar

För 2020 avsätter Kommunstyrelsen 2,0 mnkr, och medlen syftar till att kunna hantera ej planerade uppkomna behov eller myndighetskrav kopplade till nya eller kompletterande säkerhetslösningar. Förhöjd nivå jämfört med år 2019.

Underhållsinvesteringar

Som en följd av att komponentavskrivning infördes år 2017 flyttades planerat underhåll i driftsbudgeten till investeringsbudgeten. Medlen avsätts för att genomföra uppkomna behov eller myndighetskrav. För år 2020 avsätter Kommunstyrelsen 58 mnkr för år 2020, vilket är en ökning med 10 mnkr jämfört med 2019 och med särskild hänsyn taget till underhåll av simarenan. Kommunstyrelsen planerar en ökning av grundnivån kommande år.

Miljöanpassningar

För att minska exponeringen av kemikalier som kan skada hälsa och miljö i Stadens lokaler avsätter Kommunstyrelsen 1,0 mnkr för år 2020, alltså oförändrad nivå jämfört med år 2019.

Fiberinstallation egna fastigheter

För att ansluta Borås Stads fastigheter till fibernätet avsätter Kommunstyrelsen 5 mnkr för år 2020. Minskning med 2 mnkr i jämförelse med år 2019.

Guttasjön

Om- och tillbyggnad för Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund. Investeringen kommer att finansieras av ökade hyresintäkter. Kommunstyrelsen har totalt avsatt 5 mnkr varav 3,5 mnkr för år 2020. Projektet beräknas vara klart 2020.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ekonomiskt Sammandrag

tkr

	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	45 291	49 741	45 861
Kostnader	-66 079	-73 691	-72 611
Nettokostnader	-20 788	-23 950	-26 750
Kommunbidrag	23 400	23 950	26 750
Resultat	2 612	0	0
Akkumulerat resultat	23 284	23 284	23 284
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Samhällsbyggnadsnämnden har som huvuduppgift att utöva inflytande över hur kommunens områden planeras och bebyggs. Nämnden är myndighet för plan- och bygglovsärenden samt tillsynsmyndighet för byggnadsverksamheten. Samhällsbyggnadsnämnden ska verka för en långsiktigt god boende-, arbets- och livsmiljö för kommunens invånare samt verka för att plan- och bygglagens och miljöbalkens intentioner beträffande hushållande med naturresurser, arkitektonisk kvalitet och estetik i bebyggelse och miljö uppfylls. Nämnden svarar också för kommunens samlade kartproduktion och lantmäteriverksamhet samt den övergripande verksamheten med datorbaserade geografiska informationssystem. Nämnden arbetar för att öka förståelsen och ytterligare utreda de urbana stråkens möjligheter att sammanfläta stadens olika stadsdelar

Samhällsbyggnadsnämnden har ett särskilt samarbetsuppdrag avseende samhällsbyggnadsprocessen. Samarbetsuppdraget syftar till att stärka helhetssynen och få nämnder och styrelser att tydligare se sin del i helheten. Samverkan och samarbete ska bidra till ökad måluppfyllelse med utgångspunkt i vad som är "det bästa" för kommuninvånaren.

Samarbetsuppdraget är ett sätt att tydliggöra ansvar och befogenheter i frågor som har gemensam karaktär. Det övergripande målet för samarbetsuppdraget har varit att skapa en gemensam målbild kopplat till samhällsbyggnadsprocessen med ett strategiskt fokus i ett 5 till 10-årsperspektiv.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Samhällsbyggnadsnämnden budgeteras till 26,75 mnkr. Inom tilldelad budget har nämnden en viktig uppgift att förbereda för en god infrastruktur, skapa förutsättningar för en

industriell utbyggnad, kommunal service samt en attraktiv boendemiljö. Det är också avgörande att Samhällsbyggnadsnämnden prioriterar resurserna så att man ligger långt framme i processen med detaljplanering och är beredd på snabba insatser inom sitt område. Ny teknik och ett professionellt arbetssätt ska medverka till att ta fram underlag för etablering och tillväxt i Borås.

Nämndens ram har justerats till följd av uppdraget om införande av sakersättningstaxa under 2020 års första kvartal. Nämndens ram har även anpassats beaktande tidigare års producerade överskott. Nämnden har även tilldelats ett utökat kommunbidrag med 8,5 mnkr i och med att verksamheten för Strategisk Samhällsplanering tillförs nämnden från Stadsledningskansliet.

Vision

En god byggkultur främjar landet i sin helhet. Samhället efterfrågar ny bebyggelse, särskilt vad gäller bostäder. En efterfrågan som måste tillmötesgå.

Samhällets grundläggande organisation, utformandet av infrastruktur, våra fysiska miljöer och det regelverk som omgärdar dem, har en stor inverkan på medborgarnas trygghet, trivsel och hälsa. Principen att hela kommunen ska leva är mycket viktigt för Borås Stad. Detta för att garantera medborgarna i alla delar av kommunen en godtagbar nivå av samhällsservice och tillgänglighet. Borås Stad ska vara framåtskridande och aktivt styra samhällsplaneringen för invånarnas välbefinnande.

Kommunen innehåller många olika stadsdelar och områden med unika förutsättningar. Denna mångfald ska bevaras och förädlas med bibehållen eller förstärkt identitet. Stadsplanering och arkitektur måste vara anpassade efter människors behov och till vad vi vet om den mänskliga naturen. Detta innebär bland annat att man bör sträva efter att bygga miljöer som beaktar det mänskliga behovet av social samvaro, närhet till naturen, skönhet och symmetri. Man bör också bejaka platsens och invånarnas historia, identitet och kulturarv. Områdets karaktär ska bevaras och främjas för att bilda en arkitektonisk mångfald i samhällets infrastruktur och bebyggelse - i samråd med boende på plats.

Socioekonomiska faktorer i området ska vara en underliggande faktor kring utformningen och framtagande av detaljplaner. Studier från USA och Brottsförebyggande rådet uppvisar en tydlig korrelation kring områdets socioekonomiska situation och höjden på byggnader. Högre hus har visat sig bidra till en negativ utveckling i redan utsatta områden. I utsatta områden ska därmed lägre hus prioriteras i högre utsträckning.

Sverige har en rik byggnadstradition som förtjänar att bevaras. Historiskt förankrade byggnadsmiljöer skapar hemkänsla och trygghet och har en positiv inverkan på turistnäringen.

Strategisk samhällsplanering samt mark och exploatering ska flyttas från Stadsledningskansliet och kommunstyrelsen till att vara en del av samhällsbyggnadsförvaltningen under samhällsbyggnadsnämnden. Detta skulle skapa ett helhetsperspektiv och ett samlat grepp kring stadens samhällsbyggnadsutveckling, jämfört med det frimärksperspektiv som idag råder.

En utredning ska initieras av Kommunstyrelsen som lägger fram detaljerna om hur organisationen på bästa sätt ska vara konstruerad. Därefter bör kommunstyrelsen bereda ärendet för Kommunfullmäktige för beslut.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet

Nämnden har ett fokus på en effektiv och rättssäker detaljplaneprocess för att få fram högkvalitativa planer som skapar goda förutsättningar för en kvalitativ livsmiljö för minst 600 nya bostäder samt planer för kommunal service.

Arbetet med att färdigställa detaljplaner för företag som vill bygga ska prioriteras. Det är mycket viktigt att staden fortsätter att hålla en hög beredskap för detta med syftet att färdiga detaljplaner finns tillgängliga.

Spontanidrottsytor ska beaktas särskilt vid stadsplaneringen med fokus på generationsövergripande aktiviteter.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Samhällsbyggnadsnämnden ska omstrukturera taxeyuppbbyggnaden för plan- och bygglovsavgifter till en sakersättningstaxa. Denna taxa ska antas under 2020 års första kvartal.

Kommunstyrelsen ska ta fram en plan för nya industriområden i serviceorterna.

Borås Stad ska aktivt arbeta för att utveckla och främja bostadsbyggande.

Vid detaljplanering ska ingen hänsyn tas för potentiella stråk för Götalandsbanan bortsett från korridoren 'rosa stråket med bi-bana'.

Nämnden ska aktivt pröva förutsättningarna och vid lämpliga fall möjliggöra för generationsboenden vid detaljplanering.

Samhällsbyggnadsnämnden ska verka för att inte tillåta byggnader med starkt symbolvärde av religiös eller annan karaktär, som kraftigt avviker ifrån svensk eller västerländsk byggnadstradition.

Ärenden om strandskydd ska hanteras och beslutas av Samhällsbyggnadsnämnden.

Samhällsbyggnadsnämnden ska vid detaljplanering prioritera planer för enbostadshus.

Nya uppdrag 2020

Konkretisera förslag på att förverkliga det som i översiktsplanen kallas det "grön-blå" stråket (parken genom staden) som ingår i den beslutade utbyggnadsstrategin.

Servicenämnden

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	617 342	711 526	741 718
Kostnader	-611 372	-704 526	-734 718
Nettokostnader	5 970	7 000	7 000
Kommunbidrag	0	0	0
Resultat	5 970	7 000	7 000
Akkumulerat resultat	34 988	34 988	34 988
Nettoinvesteringar	-22 418	-35 193	-14 200

Nämndens uppgift

Servicenämnden har till uppgift att erbjuda och utföra tjänster till kommunala nämnder och bolag med flera. Genom att samla de kommunaltekniska resurserna finns förutsättningar för en effektiv och rationell produktion. Verksamheten ska kontinuerligt anpassas till den volym och kvalitet som beställs. Servicenämnden tillhandahåller idag följande tjänster:

- Tryckeriservice och kopieringstjänster
- Entreprenad, parkverksamhet och skötsel av idrottsanläggningar
- Bygg- och fastighetsservice
- Fordonsuthyrning
- Verkstadsservice, förrådshållning och uthyrning
- IT-service
- Redovisningsservice
- Växel och reception
- Löneservice

Ekonomiska förutsättningar

Servicenämndens verksamhet budgeteras med ett resultatkrav på 7,0 mnkr för 2020.

Servicenämnden är en utförarnämnd som helt finansieras med uppdragsersättningar från andra nämnder och bolag. Detta ställer krav på att inte automatiskt kostnadskompensera sig till kunderna. Verksamheten måste löpande rationaliseras för att möta utvecklingen. Kommunstyrelsen förutsätter att Servicenämnden bidrar till att uppfylla de effektivitets- och rationaliseringskrav som ställs på de tekniska verksamheter som är nämndens huvudbeställare och övriga nämnder/förvaltningar när det gäller de administrativa tjänsterna.

Vision

Servicenämnden ska, i sin roll som utförare, tillhandahålla kostnadseffektiva tjänster med god kvalitet. Detta ställer motkrav på servicenämnden att ständigt arbeta efter god kompetens, väl utformade tjänster, ändamålsenlig utrustning samt professionell service.

Servicenämnden ska renodla sina verksamheter och inför nya åtaganden ständigt göra en analys utifrån långsiktighet och kvalitet för både den nya verksamheten och Servicenämnden.

Samhällsnyttan ska ges stort utrymme i en sådan analys och bedömning. Alternativa driftsformer ska också presenteras och beaktas i detta skeende.

Servicenämnden ska som aktör inom sina verksamhetsområden verka för god balans i samhället.

Nämnden ska direkt motverka centralisering av marknadstjänster, genom att erbjuda kostnadseffektiva lösningar för att öka konkurrensen på marknaden, utan att för ändamålet erhålla bidrag från skattekollektivet.

Servicenämndens dataverksamhet ska verka för en övergång till öppna standarder, för att minska kostnader och plattformsbaserade lösningar.

Servicenämndens beredskap vid extraordinära händelser ska vara av god standard med utbildad personal, tränad för olika insatser i samhället.

När Servicenämnden presenterar sina olika verksamheter, ska även utrymme ges till presentation av alternativa driftsformer med adekvat analys samt konsekvenser för Servicenämnden som helhet.

Servicenämnden ska vara en konkurrenskraftig aktör inom beställar-utförar-konceptet med spetskompetens inom de av nämnden fastställda och prioriterade arbetsområdena.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Vid exploatering ska om möjligt de nära boendes synpunkter beaktas vid arbetstider och arbeten.

Nya uppdrag 2020

Servicenämnden får i uppdrag att köpa in och driva ett system för kemikaliehantering som ska stå till kommunkoncernens förfogande och bekostas av respektive förvaltning/bolag.

Investeringar

Fordon och maskiner

Servicenämnden håller genom sin fordonsenhet samtliga förvaltningar och en del bolag med fordon och maskiner. För utbyte av fordon och maskiner budgeteras för 7,2 mnkr. Vid nyinköp ska fordon, som är ekonomiskt och ekologiskt hållbara, upphandlas. Nivån är att betrakta som ett förslagsanslag. Finns absoluta behov kan anslaget överskridas ett enskilt år. Jämfört med tidigare år ska Borås Energi och Miljö AB hantera sina inköp av fordon och maskiner utanför den kommunala investeringsbudgeten.

Kopiatorer/utskriftsenheter

Tryckeriet ansvarar för merparten av kommunens kopiatorer och utskriftsenheter. Maskinerna köps in och hyrs ut genom internhyresavtal till de beställande förvaltningarna och behovet har ökat de senaste åren. För 2020 avsätts 4,0 mnkr till Servicenämndens förfogande.

Kommunikationsutrustning IT

Den centrala tekniska infrastrukturen består främst av servrar och kommunikationsutrustning som har en livslängd på cirka 5 år. Till nämndens förfogande avsätts 3,0 mnkr årligen till förnyelse och utbyte av denna utrustning.

Tekniska nämnden

	Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Prognos 2019	Budget 2020	
Intäkter	130 080	92 607	86 907	
Kostnader	-277 304	-239 352	-236 657	
Nettokostnader	-147 224	-146 745	-149 750	
Kommunbidrag	142 654	146 745	149 750	
Resultat	-4 570	0	0	
Akkumulerat resultat	21 608	21 608		
Nettoinvesteringar	-59 415	-93 550	-141 100	

Nämndens uppgift

Tekniska nämndens huvuduppgifter är att handlägga alla frågor rörande kommunens:

- Gator, vägar, broar och parker i den mån det inte ankommer på annan samt iordningsställd allmänplatsmark inom detaljplanelagt område samt oexploaterad mark där kommunen är markägare (anläggning, drift, underhåll, renhållning, utformning och utsmyckning samt ianspråktagande).
- Förvaltning av kommunens innehav av skog samt frågor om jakt och fiske.

Vidare åligger det Tekniska nämnden att handlägga alla frågor rörande:

- Parkering på allmän plats enligt 1 § Allmänna ordningsstadgan, parkeringsövervakning, bekvämlighetsinrättningar, trafikplanering som på detaljnivå är kopplat till utförandeåtgärder, framtagande av trafiknätsanalyser och planer för gång- och cykelvägar (GCplaner), ansvar för genomförandet av åtgärder som syftar till beteendeförändringar s.k. Mobility Management, upplåtelse av allmän platsmark, flaggning och dekorering av allmänna platser samt drift av flygfält.
- Parkering på tomtmark
- Skadeståndsärenden, dispenser och tillstånd erforderliga för Tekniska nämndens verksamhet.
- Belysning av allmän plats, gator, vägar, torg och parker.
- Kommunens underhåll av och bidrag till enskilda vägar samt frågor rörande vägsamfälligheter och liknande sammanslutningar.
- Beredning av avgifter för gatukostnad.

- I samråd med Kommunstyrelsen företräda kommunen i väg- och trafikfrågor i förhållande till Trafikverket och Länsstyrelsen.
- I den mån nämndens verksamhet berörs avge förslag och yttrande i ärenden rörande kommunens planläggning och fastighetsbildning.
- Skötsel av Borås Stads naturreservat.
- Främjande av friluftsverksamheten i kommunen och tillgodose allmänhetens behov av rekreationsområden och möjlighet till friluftsliv.
- Kalkning av sjöar och våtmarker.
- Ansvar och arbetsuppgifter för anvisade anställda inom Tekniska nämndens verksamhet.
- Skötsel av Borås Stads lekplatser.
- Inom nämndens ansvarsområde se till att framställan och rekvisitioner görs för att erhålla stats- och andra bidrag samt på Borås Stads vägnar ta emot beviljade bidrag.
- Vattendrag, underhåll och rensning.
- Tekniska nämnden fullgör också kommunens trafikuppgifter enligt lagen om nämnder för vissa trafikfrågor.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 149,75 mnkr för 2020. Kommunbidraget har höjts med 2,0 mnkr för ökade skötselytor och försköning av staden och dess ytterområden inom nämndens hela verksamhetsområde. Dessutom med 1,1 mnkr för att höja ambitionsnivån inom renhållning och klotter samt återplantering av träd.

Nämndens ram har även justerats i och med att verksamheten för Borås Kommuns Parkerings AB övergår till Tekniska nämndens ansvar, vilket ger en beräknad halvårseffekt för 2020 om 4 miljoner kronor i förstärkt ekonomi.

Vision

Borås Stads vision för Tekniska nämndens utveckling och arbete ska resultera i en effektivisering av ägda samhällsresurser.

Kommunen bör även sträva efter att i utsatta områden, i närheten av förskolor, sjukhus eller parkmiljöer, vidta trafikavskärmande åtgärder. Kommunen ska arbeta för ett klotterfritt samhälle. Klotter och nedskräpning är problem som är vanligt och inverkar negativt på invånarnas trivsel och trygghetskänsla.

Kommunens vägar måste hålla god kvalitet över hela kommunen och under hela året. Att folk cyklar till arbetet, skolan eller till en knutpunkt för annat färdmedel är positivt. Förvaltningen ska arbeta för att genomföra intentionen i den av fullmäktige beslutade cykelplanen. I vårt Borås ska vi ha ett fungerande vägunderhåll och för de boende en säker, trygg och miljövänlig trafikmiljö. Genom en långsikt strategi- och genomförandeplan med en trygg finansiering når vi detta.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet

Nämnden ska löpande sträva efter att öka framkomligheten och säkerheten kring samtliga trafikslag, så som exempelvis gång, cykel och biltrafik. Nämnden ska i varje enskilt fall prioritera bland insatserna mellan de olika trafikslagen med målet att nå den sammantaget bästa effekten i förhållande till insatsen.

Beträffande cykelinfrastruktur ska lokala cykelvägar i Borås centrum samt i serviceorterna prioriteras före sammanhängande stråk.

Pendlingsparkeringar ska byggas på lämpliga platser.

Södra torget ska fortsätta att vara ett nav för kollektivtrafiken, men ska byggas om för att öka trafiksäkerhet och tillgänglighet. När torget görs om, kommer ytor att frigöras från busstrafik och dessa kan användas för en utvecklad torgmiljö och kvalitetshöjande inslag såsom natur och grönska.

Det långsiktiga målet är att alla lekplatser som nämnden ansvarar för ska vara tillgänglighetsanpassade.

Spontanidrottsytor ska beaktas, särskilt vid stadsplaneringen.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Tekniska nämnden ska inventera och analysera behovet av beläggning av Borås vägnät i 3 års planer.

Nya uppdrag 2020

Borås Stad ska inte upplåta utrymme för uppenbart kränkande reklam och när nya avtal med reklamföretag tecknas ska utrymme heller inte upplåtas för spelreklam.

Nämnden ska utreda och presentera ett nytt 'Ansvarsfullt Skogsförvaltningsprogram för Produktiv Skogsmark' där syftet är, att med ekonomin som ledstjärna, långsiktigt öka avkastningen från stadens skogsmark, samtidigt som mångfalden av både träslag och biologiska miljöer ökar.

Tekniska nämnden uppdras att, i samarbete med Kulturnämnden och ordsråden, utsmycka serviceorterna.

Tekniska nämnden får i uppdrag att, tillsammans med arrangörerna för Kretsloppet i Borås, ha aktivitet(er) i samband med kretsloppet med syftet att stimulera och främja cyklande hos barn och unga.

Tekniska nämnden ska se över möjligheterna till att förbättra och effektivisera färdtjänsten.

Investeringar

Beläggningsunderhåll

Förändrad redovisningsmetod för beläggningsunderhåll innebär att beläggningsunderhållet betraktas som investering och skrivs av under en längre period i stället för att som tidigare kostnadsförs direkt som driftkostnad. För 2020 avsätts 15,0 mnkr i investeringsbudgeten. Kvar på driften finns 1,6 mnkr för reparationer och akut asfaltunderhåll vilket innebär en total nivå för beläggningsunderhållet på 16,6 mnkr. Tillkommer gör externa medel för återställning av mark efter fiberdragningar.

Attraktiv stad

För den fortsatta förnyelsen av stadskärnan finns ett behov av att hitta en samsyn bland de aktörer som finns inom centrum, samt att upprätta ett program för den fortsatta utvecklingen av stadscentrum. Upprustningen av centrumkärnan är uppskattad. Genom ett gott samarbete med fastighetsägarna åstadkommes stora förändringar på kort tid. Inför Borås stads 400-års jubileum genomförs en extra satsning med målsättningen att iordningsställa kvarteret "Eko10" bakom gamla "Postenhuset" och Hallbergsplatsen. Inom de närmaste åren finns också ett upprustningsbehov för Västerbrogatan och Torggatan För projekten avsätts normalt årligen 3,0 mnkr. För åren 2020 förstärks budgeten med 12,0 mnkr och uppgår totalt till 13,2 mnkr inkl. beslutade medel sedan tidigare.

Diverse mindre gatu- och broarbeten

Projektet avser ombyggnads- och nyanläggningsarbeten för gator och broar som ur

investeringsynpunkt är av mindre omfattning. Genom att årligen avsätta en summa kan administrativa tids- och kostnadsbesparingar erhållas genom att undvika ett förfarande där Kommunfullmäktige- eller Kommunstyrelsebeslut ska inväntas för varje enskilt projekt. Anslaget för 2020 är 13,0 mnkr och innefattar renovering av Varbergsbron á 5,5 mnkr. Om en enskild insats ett år gör att anslaget överskrids avräknas detta nästa års volym.

Program för tillgänglighet

Programmets intentioner preciseras i en handlingsplan som pekar ut Tekniska nämndens roll att identifiera återstående hinder i den fysiska miljön, samt i samråd med företrädare för handikapporganisationerna prioritera i vilken ordning dessa ska avhjälpas utifrån. För projekten avsätts 1,0 mnkr årligen.

Gång- och cykelvägar

Utbyggnad av gång- och cykelvägar syftar i första hand till att skapa trafiksäkra förbindelser för oskyddade trafikanter. Strävan är att få genomgående GC-stråk av hög standard, och nätets nav – ihop bindande av cykelstråk genom centrum samt i serviceorterna måste prioriteras högt. Föreslagna åtgärder innebär att framkomlighet och säkerhet för cyklister kommer att öka utmed de ombyggda sträckorna.

Utbyggnaden innebär också förutsättningar för att fler kan välja cykeln som transportmedel. Anslaget för 2020 är 5,0 mnkr vilket även innefattar upprustning/reinvestering av befintliga gång- och cykelvägar. Även gång- och cykelvägar där Trafikverket är väghållare kan bli aktuella. Kommunen är beredd att bidra till finansieringen om detta är angeläget och innebär en tidsmässig framflyttning.

Upprustning/reinvestering befintliga gång- och cykelvägar

I stor utsträckning har strategin historiskt utgått från att bygga nya länkar för att få ett sammanhängande cykelnät på bekostnad av att rusta upp det äldre befintliga cykelnätet.

Utbyggnad av gång- och cykelvägar (GC) syftar i första hand till att skapa trafiksäkra förbindelser för de oskyddade trafikanterna med kontinuitet i utformningen och separering mellan trafikslagen. Fokus har varit på att separera biltrafiken från oskyddade trafikanter. I takt med att cykeltrafiken förväntas öka och fler kommer att välja elcykel framför vanlig cykel uppstår behov av att även separera gående från cyklister på de gemensamma gång- och cykelbanorna.

Föreslagna åtgärder innebär att framkomligheten och säkerheten för cyklisterna kommer att öka utmed de ombyggda sträckorna. Upprustning av befintligt cykelnät innebär också förutsättningar för att fler ska välja cykeln som transportmedel. En utgångspunkt i planeringen är målsättningen att de sju huvudstråken för cykeltrafik ska vara separerade. Anslaget för 2020 är 7,0 mnkr.

Reinvestering av gatubelysning

I avvaktan på att en överenskommelse träffas mellan Sveriges kommuner och landsting och Trafikverket om verkets övertagande av kommunal belysning på statliga vägar erfordras viss reinvestering. Investeringsutrymmet avser reinvestering i större anläggningar som vid röt- eller rostskadebesiktning har visat sig vara till stor del utdömda för fortsatt drift. Även utbyte av belysningskablar i centrala staden omfattas av investeringsutrymmet. För 2020 avsätts 5,0 mnkr. Medel från fiberdragande aktörer kan användas till kabelutbyte om det är orsakat av fibergrävningarna.

Energi- och miljöeffektivisering av gatubelysning

Utvecklingen går fort både vad det gäller energieffektivitet och teknik. Dimring nattetid är idag standard och närvarostyrning som tillval börjar bli vanligt. Detta understryker ytterligare behovet av att successivt byta ut gammal belysning. Delar av belysningsanläggningen kommer kontinuerligt att bestå av den senaste tekniken och vi kan vara med att driva utvecklingen av energieffektiv och driftsäker belysning framåt. För 2020 avsätts 6,0 mnkr.

Utbyggnad av kabelskåp – Gatubelysning

När gatubelysningen en gång i tiden anlades var det nätbolagen som byggde och sedan ägde den.

Belysningen (belysningsnätet) kopplades då in direkt i nätbolagens transformatorstationer.

Energiförbrukningen räknas ut teoretiskt utifrån installerad effekt och antal brinntimmar, s.k.

ackordsbelysning. Att mäta gatubelysningen innebär att man kan tillgodoräkna sig de ekonomiska

besparingar som görs vid ett utbyte till LED-armaturer. Lampor med LED-belysning är generellt

inställda att effektsänkas nattetid vilket inte tas hänsyn till vid beräkning. Att mäta gatubelysningen

skulle innebära att en bättre koll på belysningsanläggningen erhålls, så att man kan se var det finns

stora förluster och på så vis reinvestera i nätet där det behövs. För 2020 avsätts 2,0 mnkr för

ändamålet.

Kollektivtrafik (stadstrafiken)

I takt med att förbättringar görs för kollektivtrafiken krävs infrastrukturåtgärder i form av investeringar, initiativet kommer oftast från Västtrafik. Åtgärder på Södra Torget, införande av signalprioritet för kollektivtrafik vid resecentrum samt ytterligare hållplatsåtgärder finns upptagna inom projektet. Målet är att få en snabbare, mer tillgänglig kollektivtrafik vilket ger möjlighet till ökat resande. För åtgärderna avsätts ytterligare 5,0 mnkr under 2020.

Borås flygplats

Borås flygplatsförening har tagit fram en framtidsplan för Borås flygplats. Under de nästkommande två åren kommer stationsplattorna och de äldsta taxibanorna, med en sammanlagd yta av ca 10 000 m², som nu passerat sin teknisk/ekonomiska livslängd efter 25 år förses med nytt slitlager, och större markåtgärder utföras på sättningar i dräneringsdiken och på delar av det 40 000 m² stora grässtråket. Inom detta konto avsätts 0,5 mnkr årligen. För 2020 har detta anslag tillfälligt höjts med 0,4 mnkr, till totalt 0,9 mnkr.

Ny Nybro och gångstråk Resecentrum-Kongresshus/Högskola

Den befintliga Nybron över Viskan har fel riktning med hänsyn till att cityringen och korsningen med Västerlånggatan är otydlig till sin funktion. Genom att bygga en ny bro kan bron riktning mot Yxhammarsgatan förbättra framkomligheten på cityringen vilket också ger bättre förutsättningar för kollektivtrafiken att trafikera den mest robusta leden i city. För projektet har tidigare beviljats 9,0 mnkr för gångstråket Resecentrum – Kongresshuset/Högskolan och nu ges klartecken att genomföra byggnationen av Nybron. Beräknad utgift för bron är 35 mnkr vilket avsätts under 2020.

Grönområdesplanen

Projektet avser genomförande av de åtgärder som omfattas av grönområdesplanen för Borås Stad. De åtgärder som föreslås i planen avser bland annat att förstärka grönområden till mer sammanhängande stråk samt att tillskapa nya områden ingående i grönstrukturen inom Borås stad. För 2020 avsätts 2,2 mnkr.

Lekplatser

Tekniska nämnden förvaltar 162 lekplatser inom kommunen. En del av lekplatserna är slitna och uppfyller ej längre säkerhetskraven. För säkerheten på lekplatser gäller idag särskilda normer.

Lekplatserna ska besiktigas en gång om året och ska dessutom ha kontinuerlig tillsyn. De lekplatser som ej klarar kraven måste, om renovering ej sker, rivas. För upprustning och renovering av lekplatser avsätts 7,0 mnkr under 2020. Denna nivå innebär att ca 10 st. lekplatser kan renoveras.

Trygghetsåtgärder och Diverse mindre parkinvesteringar

Åtgärder inom parkverksamheten som nämnden förfogar över, kan bland annat avse utbyte av träd, upprustning av trappor och renovering av parkvägar. För ändamålet avsätts årligen 8,5 mnkr vilket även omfattar trygghetsåtgärder, belysning och grönstruktur.

Aktivitets- och kulturpark i Fristad

En aktivitetspark med placering i Fristad Hedsparken, mellan Industrivägen och järnvägen. Projektet innebär att en sedan länge planerad trafiksäker lösning för passage över järnvägen i Fristad kommer till utförande. Det skapar en central mötesplats i Fristad i anslutning till centrum. Aktivitetsparken kommer genom möten mellan generationer att bli en trygg plats för aktiviteter och samvaro. Projektet budgeteras netto till 6,0 mnkr för Borås Stad varav 3,0 mnkr avsätts under 2020.

Kronängsparken (en del av Borås 400 års Jubileumspark)

Jubileumsparkens utbredning är tänkt att löpa från Rya Åsar i norr och genom stadsdelarna Getängen, Norrby, Centrum, Göta och Gässlösa och ansluta till Osdal i söder. Som en första etapp i Borås Jubileumspark för 400-års firandet år 2021 renoveras och byggs Kronängsparken om. Totalt avsätt 18,0 mnkr för projektet varav 10,5 mnkr under 2020.

Tekniska nämnden (persontransporter)

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	14 081	12 580	14 664
Kostnader	-86 071	-81 380	-90 864
Nettokostnader	-71 990	-68 800	-76 200
Kommunbidrag	66 550	68 800	76 200
Resultat	-5 440	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Verksamheten Persontransporter har följande ansvarsområden:

- Färdtjänst
- Transporter till och från daglig verksamhet som ingår i färdtjänsten
- Särskoleskjutsar i egen regi
- Planering av skolskjutsresor för hela Borås Stad
- Beställningscentral för färdtjänstresor
- Trafiksäkerhetsfrågor kring transporter
- Upphandling av persontransporter
- Bilpool för kommunanställda

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna budgeteras till 76,2 mnkr för 2020 vilket ger ett ökat kostnadsutrymme med hela 10,8 % jämfört med budget 2019. Verksamheten har varit underfinansierad ett antal år och 2019 års prognos pekar mot ett underskott på -5,5 mnkr jämfört med tilldelad budget. Kommunbidraget till persontransporter föreslås därför ökas med 5,0 mnkr utöver tidigare beslutade ramar.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

Färdtjänst är kollektivtrafik för personer med funktionsnedsättning och ska ha en hög tillgänglighet och service. Beställningscentralen ska tillgodose behoven genom att ha öppet stora delar av dygnet. Tillgången på fordon ska vara anpassad till efterfrågan under dagen. Egenavgiften ska normalt motsvara den som tas ut i den ordinarie kollektivtrafiken. Vid resa utanför kommunen ansöker man om riksfärdtjänst. Vid val av färdalternativ ska alltid det mest kostnadseffektiva färd sättet användas. Det är fördelaktigt att fordon, som är ekonomiskt och ekologiskt hållbara, kan användas för färdtjänsttransporter med personbil. För att underlätta för färdtjänstkunderna erbjuds möjligheten att själv boka sin resa via Internet.

Miljö- och konsumentnämnden

Ekonomiskt Sammandrag		tkr	
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	17 939	23 165	23 815
Kostnader	-43 216	-49 040	-45 215
Nettokostnader	-25 277	-25 875	-21 400
Kommunbidrag	22 800	25 875	21 400
Resultat	-2 477	0	0
Akkumulerat resultat	-594	-594	-594
Nettoinvesteringar	-	-2 000	-

Nämndens uppdrag

Miljö- och konsumentnämnden har till huvuduppgift att ansvara för Borås Stads myndighetsansvar inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Myndighetsutövning och tillsynsarbete syftar till att säkerställa boråsarnas hälsa och säkerhet, en effektiv och hållbar samhällsplaneringsprocess, lika och rättvisa regler för företag i Borås samt för att motverka brottslighet. Nämnden ansvarar även för kommunens budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning samt energi- och klimatrådgivning.

Nämnden har också speciella arbetsuppgifter inom följande områden:

- livsmedelslagstiftningen och foderlagstiftningen
- lagen om animaliska biprodukter
- alkohollagen, tobakslagen, lagen om e-cigarettor och påfyllningsbehållare, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel,
- strålskyddslagen, lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel och lagen om sprängämnesprekursorer
- lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa

Miljö- och konsumentnämnden ska svara för miljövärden och naturvårdsfrågorna i kommunen i den mån det inte ankommer på annan. Nämnden ska följa utvecklingen i kommunen i miljö- och hälsoskyddshänseende och därvid utarbeta de förslag och bereda de ärenden som är påkallade eller ankommer på kommunen samt medverka i planering där frågor inom nämndens ansvarsområde berörs. Nämnden ska genom kontakter och samarbete med organisationer, nämnder, skolor och genom allmän information skapa ett ökat medvetande om och kunnande i vardagsekonomi och konsumentfrågor inom kommunen.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till Miljö- och konsumentnämnden budgeteras till 21,4 mnkr. Nämndens ram har anpassats efter nämndens nya riktlinjer där bland annat taxorna ska anpassas efter självkostnadsprincipen, förhöjd effektiviseringsgrad, samt projektanställning för tidsbegränsade statliga eller anslag från Europeiska Unionen. Nämnden ska även se över nämndens grunduppdrag.

Vision

Miljö- och konsumentnämnden är den politiska församling som inom Borås Stad är ansvarig för det lokala miljö- och hälsoskyddsarbetet. Nämnden har också ansvaret för konsumentrådgivning och ekonomisk rådgivning, samt tillstånd. Utöver detta ska nämnden se till att Borås Stad präglas av en ren miljö både inom och utomhus. Likaså bör energieffektiviserade åtgärder prioriteras.

Nämnden ska gentemot medborgarna även vara behjälplig i ekonomiska frågor i allt från konsumentfrågor till människor i stort behov av ekonomisk rådgivning.

Det är därmed Kommunstyrelsens vision att ekonomisk rådgivning ska tillhandahållas av utbildad personal med kompetens inom området. Personal som bedriver tillsynskontroller ska vara utbildade och bedriva arbetet på ett rättssäkert sätt och till en skälig kostnad för näringsidkare.

Människan har stor påverkan på naturen och miljön. För att inte riskera kommande generationers behov måste vi ständigt förbättra vårt sätt att ta hand om vår omgivning och bruka naturresurser med omsorg för kommande generationer. För att värna den biologiska mångfalden krävs ett aktivt arbete med hänsyn till varje ärendes unika omständigheter. Hänsyn till den grundlagsskyddade äganderätten ska tas i beaktande så att inga orimliga intrång sker i denna.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet

Taxorna inom nämndens ansvarsområde ska vara skäligen och så långt som möjligt utformas så att kunderna betalar enligt självkostnadsprincipen.

Nämnden ska använda sig av rättvisemodellen, där tillsynsavgift enbart får tas ut när en tillsyn de facto har genomförts.

Förvaltningen ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Nämnden ska vara drivande med att uppdatera aktuella styrdokument för att tillse att Borås Stad ej köper in drivmedel som är baserade på jordbruksråvaror.

Borås Stad ska slopa kvantitativa mål beträffande ekologiska livsmedel.

Nämnden ansvarar för att avsluta Borås Stads medlemskap i FairTrade.

Avgörande kring ärenden om strandskydd ska hanteras av Samhällsbyggnadsnämnden.

Nya uppdrag 2020

Miljö- och konsumentnämnden ska utreda hur förvaltningen kan effektivisera tillsynsverksamheten enligt alkohollagen.

Nämnden får i uppdrag att utreda och ge förslag på hur matsvinnet kan minskas i Borås Stad.

Fritids- och folkhälsönämnden (fritid och folkhälsa)

Fritids- och folkhälsönämndens verksamheter är indelade i två ekonomiska ramar: fritid- och folkhälsa samt föreningsbidrag.

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	57 061	62 119	61 584
Kostnader	-261 427	-271 429	-275 584
Nettokostnader	-204 366	-209 310	-214 000
Kommunbidrag	194 650	209 310	214 000
Resultat	-9 716	0	0
Akkumulerat resultat	343	343	
Nettoinvesteringar	-31 834	-20 700	-13 030

Nämndens uppgift

Fritids- och folkhälsönämnden har till huvuduppgift, att ansvara för kommunens övergripande folkhälsoarbete samt att främja fritidsverksamheten i kommunen och tillgodose allmänhetens och organisationers behov av anläggningar för motion, rekreation och tävlingsverksamhet.

Nämnden har också speciella arbetsuppgifter, såsom

- att utifrån fastställda mål arbeta med att kartlägga, rapportera, följa upp och föreslå åtgärder som främjar en jämlik, jämställd och god hälsa.
- att handha det operativa ansvaret för lokalt inflytande, demokratifrågor och mötesplatser, inklusive Träffpunkt Simonsland.
- att ansvara för kommunens engagemang i folkhälsofrågor och ta initiativ till fortsatt utveckling av folkhälsoarbetet.
- att ansvara för fritidsgårdsverksamheten i kommunen inklusive badresor på sommaren, samt ansvara för kommunens koloniverksamhet.
- att samarbeta med i kommunen verksamma föreningar och organisationer inom nämndens område och stimulera det arbete som de bedriver.
- att ansvara för kommunens engagemang i idrottsevenemang och för upplåtelse av kommunens anläggningar och lokaler för idrott och fritidsverksamhet.

- att i den mån Kommunfullmäktige inte beslutat att ansvaret ska ligga på annan nämnd, svara för kommunens samlade bidragsgivning till föreningar och föreningsgårdar enligt gällande regler och att pröva framställningar om lån till föreningsanläggningar.
- att avge yttranden i anledning av remisser från Lotteriinspektionen.
- att ansvara för föreningsstöd till sociala föreningar, samt att ansvara för utdelning ur social donationsfond Borås Samfond III.

Fritids- och folkhälsonämnden har ett särskilt ansvar för samarbetsuppdraget avseende lokalt inflytande, demokratifrågor och mötesplatser.

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna budgeteras till 214,0 mnkr. Kommunbidraget höjs tillfälligt med 5,0 mnkr för att genomföra SM-veckan 'vinter 2021' i Borås. Kommunbidraget har också höjts med 1,1 mnkr för stöd till de fyra ordsråden då extern finansiering försvinner samt som generellt stöd.

Kommunbidraget har höjts med 0,8 mnkr och flyttats från Kulturnämnden avseende fördelning av hyreskostnader inom "Mötesplats Hässlehus". I samband med beslutet om ekonomiska ramar i våras fick Fritids- och folkhälsonämnden 0,6 mnkr för ökad målgruppsefterfrågan enligt volymeräkning på fritidsgårdarna.

Vision

Den ideella sektorn utgör vid sidan av det privata näringslivet och den offentliga sektorn en tredje betydelsefull sfär inom det svenska samhället. Enskilda individers frivilliginsatser, de ideella föreningarnas och idrottslivets arbete stärker det sociala kapitalet i samhället och har en stor betydelse för bland annat kulturarvets bevarande, kunskapsutvecklingen, folkhälsan och demokratin.

Starka lokalsamhällen och en trygg och levande hembygd, präglad av en stark medborgaranda, där människor oegennyttigt tar ansvar för samhället och andra medborgares välbefinnande, är en viktig faktor i byggandet av det goda samhället.

Tidigare studier visar ett tydligt samband mellan motion och folkhälsa. En mycket viktig del av folkhälsoarbetet är att människor uppmuntras att aktivera sig på regelbunden basis, särskilt barn och ungdomar. Idrottsrörelsen är en del av den svenska folkrörelsetraditionen och spelar som sådan en stor roll inte bara för människors hälsa utan även för demokratisk och social fostran och erbjuder dessutom en meningsfull och innehållsrik fritid som står bort från kriminalitet och missbruk. Särskilt framgångsrika idrottsföreningar och enskilda utövare kan sätta hemkommunen på kartan och bidra

på så sätt till den lokala tillväxten. Behovet av välfungerande föreningar som bygger på gemenskap och demokratiska värderingar är viktigare nu än någonsin.

Borås Stad har mycket att vinna på att stödja det lokala idrottslivet, i stort såväl som smått. Inte minst finns folkhälsoaspekter på detta. Tillgänglighet och mångfald vad gäller idrotts- och motionsanläggningar är centralt men också ekonomiska bidrag till projekt och löpande verksamhet är av vital betydelse. För att utveckla Borås Stads idrottsliv krävs samarbete mellan kommun, näringsliv och idrottsföreningar.

Borås Stad måste satsa ännu mer på spontanidrotten, då det är ett viktigt inslag i våra ungdomars fritid och kommunen ska ha som målsättning att tillhandahålla de förutsättningar som krävs just för spontanidrott.

Utöver idrotten finns också andra behov av nöjen och rekreation för att fylla människors fritid med meningsfulla aktiviteter. Inte minst är det viktigt att människor får utökade möjligheter att samlas och umgås med varandra, i synnerhet gäller det verksamhet som är riktad till barn och ungdomar.

För att öka antalet ungdomar som söker sig till föreningslivet är det viktigt med ett brett utbud av aktiviteter. Föreningar som erhåller bidrag ska garantera att verksamheten är drogfri. För att motverka fusk med kommunens föreningsbidrag är det viktigt att noggranna kontroller utförs och att allt misstänkt fusk polisanmäls.

Det är inte Borås Stads uppgift att främja och bevara etniska föreningar som inte omfattas inom majoritetssamhället eller minoritetslagstiftningen. Sverigedemokraternas bedömning är att det är civilsamhällets uppgift att, om intresset existerar, utveckla sin egen verksamhet och därigenom tillfredsställa eventuella ambitioner om bevarande av övriga kulturer.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

Nämnden ska göra sin del i att garantera elever som har gått ut med fullständiga, godkända betyg eller diplom inom barn- och fritidsprogrammet eller vård- och omsorgsprogrammet provanställning.

Arbetet mot sexuella trakasserier och övergrepp ska ingå i Borås Stads arbete med Säker och trygg förening. Arbetet med Säker och trygg förening ska även omfatta föreningarnas engagemang om framtagande av integrationsplan.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Nämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Implementera arbetet som påbörjats och slutförts i det femåriga projektet "En Kommun Fri Från Våld" i ordinarie verksamhet.

Ortsråden ska fortsätta att utvecklas.

Huvudmannskapet för Brygghuset ska utredas.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Fritid- och folkhälsönämnden ska fortsätta utveckla förutsättningarna för spontanidrott.

Nya uppdrag 2020

Nämnden uppdras att tillsammans med Tekniska nämnden planera och föreslå placering av en aktivitetsplats i respektive serviceort.

En ny mötesplats i stadsdelen Göta ska utredas

En förstudie ska genomföras när det gäller lokalisering av ny ishall och möjlighet till alternativ driftsform prövas.

Fritid- och folkhälsönämnden och Kulturnämnden får i uppdrag att utreda möjligheten till kommunala fritidsaktiviteter i centrum.

Investeringar

Konstgräsplaner

Fritids- och folkhälsonämnden kommer under 2020 att prioritera arbetet med färdigställande av miljöförbättrande åtgärder på planer som snöröjes. Inget utbyte av plan planeras under 2020, däremot för 2021 samt 2022. För ändamålet avsätts 0,6 mnkr.

Aktivitetsplatser

Avser utveckling av näridrottsplatser och utebad i enlighet med utredningen "Näridrottsplatser och badplatser i Borås Stad". För 2020 avsätts sammanlagt 2,5 mnkr inom detta konto.

Badplatser och utebad

År 2018 fattade nämnden beslut om en långsiktig plan för utvecklingen av de kommunala badplatserna. Fokus ligger främst på att utveckla och tillgänglighetsanpassa befintliga badplatser. Under 2020 planeras utbyte av bryggor vid Sjömarkens badplats, de nuvarande är 20 år gamla. Inför 2021 planeras en satsning på Almenäs med en ny tillgänglighetsanpassad badpir och promenadslinga samt en cykelbana ända fram till badplatsen. För 2020 avsätts sammanlagt 0,4 mnkr inom detta konto.

Diverse mindre inventarier och utrustning

Avser behov av inventarier och utrustning till anläggningarna såsom gräsklippare, bevattningsutrustning, badbryggor. Inom detta konto avsätts årligen 1,5 mnkr.

Spår och leder

Nämnden fortsätter att utveckla möjligheterna till friluftsliv och aktivitet i Borås, främst med fokus på områden där det i dagsläget inte finns spår och leder. Detta har uppmärksammats i utredningen "Spår och leder". Några av de projekt som kommer att genomföras under 2020 är; en satsning på belysning vid Gässlösaspåret anknnytning Blå Stjärnan, förbättring av Kransmos--sens motionsspår samt nya mountainbike-leder vid Hedvigborgsområdet. I övrigt följer det den upprättade planen för spår och leder. För 2020 avsätts sammanlagt 0,53 mnkr.

Evenemangsstaden Borås

Avser en årligen återkommande satsning på orienteringskartor till de åtta orienteringsklubbarna i Borås. Skogen är orienterarnas idrottsanläggning, vilket ställer krav på uppdaterade och ändamålsenliga kartor för att man ska kunna bedriva en meningsfull verksamhet. Inom detta konto avsätts 1,0 mnkr under 2020.

Ryavallen

Avser färdigställande av tätskikt på läktaren samt tak över pressläktaren. För projektet avsätts 1,0 mnkr.

Borås skidstadion

Förberedelser för SM-veckan vinter 2021. Ett samarrangemang mellan Riksidrottsförbundet (RF), Sveriges Television samt Borås Stad. Ett antal åtgärder på skidstadion, med bland annat en ny bro på vägen mellan Hybergsvägen och Ymergården samt anpassning av vissa skidspår för konstsnöetablering. Investeringarna förstärker anläggningens nyttjandegrad efter arrangemanget. Ett avtal kommer att upprättas med RF som reglerar åtaganden från stadens sida. Arbetet sker i samråd med mark och exploatering, tekniska förvaltningen samt miljöförvaltningen. Totalnivån bedöms till 8,0 mnkr varav 4,0 mnkr avsätts under för 2020.

Wi-fi till idrottsanläggningar

En plan för har upprättats för att bättre kunna tillgodose föreningar och allmänhetens behov av uppkopplade arenor vid tävlingar och evenemang. Detta är sista året i den satsningen I budget 2020 avsätts 0,2 mnkr.

Kronängsparken.

I enligt med en ny detaljplan för området så kommer fotbollsplanen att behöva flyttas. Projektet avser flytt av spelplan samt ny läktare och nytt staket samt belysning. Projektet tidsberäknas till senhösten 2020 samt 2021, det kan också förskjutas beroende på detaljplanens genomförande. Totalt för projektet avsätts 5,0 mnkr varav 1,0 mnkr finns tillgängligt under 2020.

Ny idrottshall i Fristad

Behov finns av en ny idrottshall i Fristad bl.a. då föreningarnas verksamhet växer. Placeringen av den tänkta hallen är intill den nuvarande. För projektet avsätts totalt 38,5 mnkr varav 9,0 mnkr finns tillgängligt under 2020.

Sjöbovallen ombyggnad

Sjöbovallens idrottsanläggning och dess omklädningsrum är i behov av upprustning. För projektet avsätts sammanlagt 17,5 mnkr varav 9,2 mnkr under 2020.

Fristadhallen utvändig hiss

Fristadhallen behöver tillgänglighetsanpassas med en utvändig hiss. För ändamålet avsätts 1,5 mnkr under 2020.

Fritids- och folkhälsonämnden (föreningsbidrag)

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	209	45	50
Kostnader	-42 192	-43 095	-42 650
Nettokostnader	-41 983	-43 050	-42 600
Kommunbidrag	41 000	43 050	42 600
Resultat	-983	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Kommunen lämnar bidrag enligt av fullmäktige fastställda regler till ungdoms- och pensionärsföreningar samt till sociala föreningar och föreningar för människor med funktionsnedsättningar. Huvudsyftet med bidragen är att stimulera ett brett fritidsutbud, som tillgodoser olika intressen.

Bidrag till ungdomsverksamhet utgår i form av grundbidrag, lokalbidrag och verksamhetsbidrag. Syftet med bidragen är att

- stödja ungdomsverksamhet i åldern 6–20 år
- stimulera aktiviteter
- lämna stöd till föreningarnas egna anläggningar och lokaler genom driftbidrag och anläggningsbidrag.

Anläggningslån lämnas för att ekonomiskt stödja anordnandet av fritidsanläggningar, ungdomslokaler eller andra lokaler som kommunen bedömer som angelägna. Lån utgår med maximalt 40 % av kostnaden. Lånen är ränte- och amorteringsfria i 30 år, varefter de avskrivs. Beslut fattas av fullmäktige för varje enskilt lån.

Ekonomiska förutsättningar

Totalt beräknas kommunbidraget för föreningsbidragen till 42,6 mnkr. Då kostnaderna inom föreningsbidragen nästan uteslutande styrs av de regler fullmäktige fastställt, brukar eventuella budgetavvikelser regleras i nästkommande bokslut.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet

Nämndens arbete med säker och trygg förening är prioriterat även under 2020. Under året görs en helhetsöversyn av certifieringsprocessen.

Överenskommelsen handlar om hur Borås Stad och Det idéburnas organisationer i Borås ska kunna utveckla och fördjupa sitt samarbete. Utmaningen är hur vi gemensamt kan upprätthålla och utveckla välfärden. Överenskommelsen innefattar sex principer som bildar den värdegrund och åtaganden som ska råda för att vi ska lyckas utveckla och fördjupa samverkan mot den gemensamma utmaningen. Under 2020 kommer arbetet för att skapa förutsättningar för samverkan fortgå. Det handlar bland annat om att inhämta och sprida information om överenskommelsen och goda samarbeten, att skapa kunskap och förståelse om både de kommunala och det idéburnas verksamheter samt att ge förutsättningar att mötas.

En översyn av det befintliga föreningsstödet ska vara klart under 2020. Målet är att anpassa och "modernisera" föreningsstödet till nya utmaningar i samhället.

Kommunala bidrag ska enbart gå till föreningar vars syfte och agerande är förenligt med det demokratiska samhällets värderingar.

Vid utdelning av föreningsbidrag ska samma regler gälla för kommunens samtliga föreningar.

Kommunen delar inte ut bidrag till föreningar vars syfte är att bevara annan kultur än majoritetssamhällets eller minoritetsgrupperna. Kommunen delar inte ut bidrag till etniska föreningar som inte inryms inom minoritetslagstiftningen.

Kulturnämnden

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	39 310	37 317	35 732
Kostnader	-197 797	-208 892	-220 782
Nettokostnader	-158 487	-171 575	-185 050
Kommunbidrag	156 850	171 575	185 050
Resultat	-1 637	0	0
Akkumulerat resultat	1 275	1 275	1 275
Nettoinvesteringar	-16 997	-5 000	-5 766

Nämndens uppgift

Kulturnämndens verksamhet syftar till att göra Borås till en bra och attraktiv stad att leva i, en stad som ger alla invånare möjligheter till information, kunskap och upplevelser för att kunna ta aktiv del i den demokratiska processen och utvecklas som människa.

Kulturnämnden ska i detta syfte bedriva biblioteksverksamhet, musei- och utställningsverksamhet, teater, dans- och musikverksamhet inklusive kulturskola, filmverksamhet och annan kulturell verksamhet.

Kulturnämnden ska slå vakt om kulturarvet och kulturmiljön, samt stimulera intresset för lokalhistoria och lokalhistorisk forskning. Den kultur- och bildningsverksamhet som bedrivs av föreningar och organisationer ska stödjas och stimuleras.

Möjligheter till eget skapande och aktiv delaktighet, lokal förankring och prioritering av barn och ungdomar samt särskilda insatser för att tillgodose funktionsnedsatta och grupper med annat modersmål som omfattar minoritetsspråken, ska vara ledstjärnor i kommunens kulturarbete

Barn och ungdomar ska fritt kunna vara med i det kulturella och konstnärliga livet genom att tidigt få ett brett och för deras ålder anpassat kulturutbud med stöd av engagerade vuxna, få utöva kultur på fritiden och få sin röst hörd och tillvaratagen.

Ekonomiska förutsättningar

Kulturnämndens verksamhet budgeteras till 185,1 mnkr. Nämndens kommunbidrag har allmänt förstärkts med 1,9 mnkr för att upprätthålla och förstärka kvaliteten inom biblioteksverksamheten samt som kompensation för kapitalkostnader. Kommunbidraget har sänkts med 0,8 mnkr och flyttats till Fritids- och folkhälsonämnden avseende fördelning av hyreskostnader inom "Mötesplats Hässlehus". Kommunbidraget har höjts med 9,3 mnkr med anledning av att budgeten för skolbiblioteksverksamheten flyttas till Kulturnämnden från Grundskolenämnden.

Vision

Kultur förenar ett samhälle eller en viss grupp av människor och kan bland annat inkludera språk, värderingar, seder och högtider. Kulturen fungerar som ett sammanhållande kitt, har en central roll i stadsutvecklingen och har en avgörande roll i utvecklingen av ett fritt och demokratiskt samhälle. Det är också självklart att Sverige är unikt och att den svenska kulturen är unik och värd att bevara.

Att värna om kulturarvet är att visa respekt mot tidigare generationer och att minnas vad de har åstadkommit. För att hålla samman behöver ett samhälle gemensamma normer och värderingar och behöver kunna samlas kring gemensamma högtider och traditioner. Särskilt viktigt blir detta i ett samhälle som det svenska, där generell välfärd är en grundsten för hela samhällsbygget. Vår ömsesidiga tillit och gemenskap är vår kanske allra största tillgång och har gjort Sverige rikt på mer än ett sätt.

Den djupaste roten till den svenska kulturens särart ligger i vår historia och i den natur och det klimat där den har vuxit fram. Mot denna bakgrund är det inte särskilt förvånande att vår kultur uppvisar stora likheter med våra nordiska grannländer.

Borås stad anser att det är viktigt att utveckla biblioteksverksamheten och göra den tillgänglig för alla. Kulturskolan har en betydelsefull roll för att barn ska ha likvärdiga möjligheter utvecklas. Borås museum och Borås Textilmuseet bevarar ett lokalt kulturarv. Textilmuseet bidrar dessutom till att sätta Borås på kartan som textil- och designstad.

Borås Stad ska se över möjligheten till att Borås Stadsteater säljs och överförs till privat regi. Vi vill också att Borås Konstmuseum inventerar vilka konstverk som kan säljas.

Verksamhet 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet

Första året för barn som fortsätter i Kulturskolan efter KUL-året ska vara kostnadsfritt.

Meröppet på stadens bibliotek ska utvärderas. Visar utvärderingen att meröppet är framgångsrikt ska Kulturnämnden införa det på fler bibliotek.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Nämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Implementera arbetet som påbörjats och slutförts i det femåriga projektet ”En Kommun Fri Från Våld” i ordinarie verksamhet.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Nämnden ska begränsa det lokala utbudet och ställa Stadsteatern till förfogande för externa inslag som vill hyra in sig.

Kulturnämnden ska premiera kulturarvsfrämjande arbete för barn och unga.

Kulturnämnden ska verka för att ha en aktiv roll vid firandet av svenska, traditionella högtider.

Inventera konst som kan försäljas. Parallellt med detta kan konst lånas in eller köpas.

Nya uppdrag 2020

Kulturnämnden ska, i samarbete med Tekniska nämnden, se över Annelundsparkens förutsättningar och utvecklingsmöjligheter. Utredningen ska särskilt belysa hur man kan använda konstnärlig utsmyckning, ljus och ljud för att göra en promenad i parken till en kulturell upplevelse.

Kulturnämnden får i uppdrag att arbeta fram en ”Kulturkanon Borås” som ska fokusera på att sammanställa och bevara Borås Stads lokala kulturarv.

Inrätta en särskild kulturarvsfond med syfte att, med stöd av sponsorer utveckla och bevara det lokala kulturarvet i Borås Stad.

Kulturnämnden ska kartlägga privata konstkännarens intressen för att bedriva ett internationellt konstmuseum i Borås.

Inrätta en särskild arbetsgrupp tillsammans med representanter för hembygdsföreningarna för kulturarvsfrämjande arbete.

Investeringar

Inventarier och diverse mindre investeringar

Ett årligt anslag avsätts i investeringsbudgeten för inköp av inventarier och andra diverse mindre investeringar. För 2020 finns 0,5 mnkr tillgängligt.

Konstnärlig gestaltning enligt 1%-regeln

Ett anslag som motsvarar 1% av kommunens investeringsbudget vid ny- om- och tillbyggnader av fastigheter avsätts i investeringsbudgeten för konstnärlig gestaltning. För 2020 kan detta beräknas till 2 266 tkr.

Skulpturbiennial/Jubileumsutställning 2021

Borås internationella skulpturbiennial kommer inför 400-årsjubileet att växa till en större konstbiennial som inrymmer alla konstformer. Detta kommer att ske i samarbete med Textilmuseet och Borås TME. Arrangemanget ska öppna i maj 2021 och pågå t om med oktober 2021. Budgeten är förstärkt med sammanlagt 4,5 mnkr under åren 2020–2021. För år 2020 är anslaget 3,0 mnkr.

Förskolenämnden

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	159 746	140 541	147 760
Kostnader	-888 701	-894 466	-938 410
Nettokostnader	-728 955	-753 925	-790 650
Kommunbidrag	725 350	753 925	790 650
Resultat	-3 605	0	0
Akkumulerat resultat	-1 526	-1 526	0
Nettoinvesteringar	-1 800	-3 200	-2 700

Nämndens uppgift

Förskolenämnden ansvarar för uppgifter avseende kommunal förskola och kommunal pedagogisk omsorg som åligger kommunen enligt skollagen och andra författningar. Förskolenämnden beslutar om godkännande av fristående förskolor och beslut angående rätt till bidrag för bedrivande av fristående pedagogisk omsorg samt för kommunens tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Nämnden ansvarar även för samordningen av familjecentralerna.

Ekonomiska förutsättningar

Nämndens ram för 2020 är 790,65 mnkr. Antalet barn i förskoleålder förväntas öka med 0,5 %.

Förskolenämnden har erhållit kompensation för dessa volymförändringar med 3,4 mnkr. Till kommunbidraget har överförts 1,1 mnkr från Kommunstyrelsen med anledning av att den centrala bemanningsenheten återförs till respektive nämnd.

Förskolenämnden tillförs 8,0 mnkr för generella förstärkningar i verksamheten. Nämnden tillförs även 4,1 mnkr för att stärka stödjande insatser. Därutöver tillförs 5,0 mnkr till nämnden för slopad förskoleavgift under juli månad. Förskolenämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag, t.ex. lärarlönelyftet, maxtaxa och bidrag till minskade barngrupper. De riktade statsbidragen utgör en relativt stor andel av nämndens utrymme och det mest omfattande är statsbidraget till minskade barngrupper som för ht 2019/vt 2020 uppgår till 54,4 mnkr. I jämförelse med ht 2018/vt 2019 är det en ökning med 21,2 mnkr.

En ny centralt placerad familjecentral har startats hösten 2019 vilket har beaktats i Borås Stads budget för 2020.

Vision

Förskolan är en viktig tid innan barnet börjar i det svenska skolsystemet. Det är där våra yngsta medborgare får grunden för sin inläring och den avgör ofta hur deras skoltid kommer att fungera. Den fria leken ska dominera verksamheten och genom den ska såväl de språkliga som de sociala färdigheterna utvecklas.

Förskollärarna har det pedagogiska ansvaret i förskolan. Redan tidigt ska barnen bekanta sig med ett demokratiskt synsätt, där alla får göra sin röst hörd, men där man också får lära sig respektera tagna beslut. Till de demokratiska värderingar som ska genomsyra förskolans verksamhet hör också att barnen ska få bilda sig egna uppfattningar i enskilda frågor utan att pådyvlas "rätt" uppfattning.

Förskolan ska borga för att grundläggande demokratiska värden blir självklarheter för barnen, men samtidigt vara fredad från olika sociala experiment, som inte grundar sig på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Borås Stad ska ha visionen av en förskola där alla barn trivs, utvecklas och är trygga. Föräldrarna som lämnar sitt barn på förskolan ska kunna göra det i förvissning om att deras barn blir väl omhändertaget och att omsorgen drivs på ett tryggt och säkert sätt.

Personalen inom verksamheterna befinner sig i en särskilt utsatt miljö på grund av sjukdomar. Personal som insjuknar till följd av sitt tjänsteutövande bör därmed slippa förlora arbetsinkomst på grund av karensdagen. Med en växande befolkning ökar även variationen av behov och efterfrågan. Borås Stad måste därmed ligga i framkant och möta upp dessa behov genom att erbjuda en god variation av tjänster för alla barn och föräldrar.

Vi ska eftersträva mindre förskoleenheter med en god geografisk spridning. Framtidens förskola ska finnas där behoven finns - hela Borås ska leva! Små barngrupper är något vi betraktar som en självklarhet, för både personalens och barnens bästa. Ett tryggt barn och trygga föräldrar är ett viktigt mål. Detta kombinerat med lek och skratt definierar vi som framtidens förskola.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

Nämnden har sedan tidigare ett uppdrag att se till att fördelningen mellan förskollärare och barnskötare ligger på 70 respektive 30 procent och i övrigt att all personal har relevant utbildning. Arbetet med detta ska fortsätta under 2020. Med anledning av den riktade satsningen förväntas nämnden uppnå en högre andel av utbildade förskollärare och barnskötare i verksamheten.

Nämnden ska göra sin del i arbetet att garantera provanställning av elever som har gått ut med fullständiga, godkända betyg eller diplom inom barn- och fritidsprogrammet alternativt vård- och omsorgsprogrammet.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Förskolenämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Nämnden ska implementera arbetet som påbörjats och slutförts i det femåriga projektet "En Kommun Fri Från Våld" i ordinarie verksamhet.

Förvaltningarna ska arbeta med ett rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Förskolenämnden ska skapa incitament för att främja en likvärdig förskola i Borås. Syftet är att skapa likvärdighet kring andelen utbildad personal i Borås förskolor.

Förskoleavgiften för juli månad utgår.

Dombeslut i kammarrätt och förvaltningsrätt indikerar att kommuner med maxtaxa även ska tillhandahålla blöjor till förskolebarn. Detta skulle medföra större kostnader i nämndens verksamhet, och måste därmed särskilt följas upp av nämnden.

Förskolenämnden ska rutinmässigt erbjuda föräldrar ett besök i aktuell förskola vid erbjudande av placering av barn.

Förskoleverksamhet erbjuds från 1 års ålder.

Förskolenämnden ska verka för att vid nybyggnation av förskolor bygga efter fyra paralleller, istället för sex avdelningar.

Nya uppdrag 2020

Förskolan ska utreda möjligheten till att endast erbjuda två perioder per år för byte av förskolor.

Detta för att underlätta planeringen för enskilda skolenheter.

Nämnden ska utreda förutsättningarna och verka för etableringen av en familjecentral i respektive serviceort i Borås Stad.

Förskolenämnden uppdras utreda möjligheten till att inrymma förskoleverksamhet i Orangeriet under dagtid, samt fritidshem under kvällstid. Arbetet ska ske tillsammans med Grundskolenämnden.

Samarbetet mellan förskola och estetiskt program ska utvärderas.

Investeringar

Utemiljö förskolor

För att utemiljön på Borås stads förskolor ska uppnå en likvärdig standard avsätts 5 mnkr årligen.

Strandvägens förskola, Sandared

Nybyggnation av förskola med 120 platser. Förskolan kommer eventuellt att ersätta Sjögårdens och Nordtorps förskola. Kommunstyrelsen avsätter totalt 39,4 mnkr varav 13,7 mnkr år 2020. Förskolan beräknas vara klar år 2020.

Vinkelvägen, Sparsör

Nybyggnation av förskola med 120 platser. Förskolan kommer eventuellt att ersätta Lilla Safirens förskola och Trollevi förskola. Kommunstyrelsen avsätter totalt 41,4 mnkr varav 2 mnkr år 2020. Förskolan beräknas vara klar år 2022.

Ovanstående objekt uppgår till totalt 20,7 mnkr år 2020 och det är Lokalförsörjningsnämnden som ansvarar för dessa objekt.

I investeringsplanen för 2021-2022 finns Kristinegården och förskola på Sjöbo.

I investeringsbudgeten finns avsatt 2,7 mnkr till inventarier vid nybyggnation

Grundskolenämnden

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	289 601	298 485	301 910
Kostnader	-1 690 028	-1 761 810	-1 815 410
Nettokostnader	-1 400 427	-1 463 325	-1 513 500
Kommunbidrag	1 407 800	1 463 325	1 513 500
Resultat	7 373	0	0
Akkumulerat resultat	16 273	16 273	-
Nettoinvesteringar	-2 333	-12 538	-11 500

Nämndens uppgift

Grundskolenämnden har hand om kommunal förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem samt övriga uppgifter som åligger kommunen enligt skollagen och andra skolförfattningar.

Ekonomiska förutsättningar

Nämndens ram för 2020 är 1 513,5 mnkr. Barnantalet i åldersgruppen 6–15 år förväntas öka med 2,4 procent. Grundskolenämnden har erhållit kompensation för dessa volymförändringar med 25,6 mnkr. Kommunbidraget har minskat med 9,3 mnkr med anledning av att budgeten för skolbiblioteksverksamhet flyttas från Grundskolenämnden till Kulturnämnden. Till nämndens kommunbidrag har överförts 0,4 mnkr från Kommunstyrelsen med anledning av att den centrala bemanningsenheten återförs till respektive nämnd.

Nämnden har tillförts 2,7 mnkr för riktade, kompletterande insatser till små skolor på små orter för att därigenom kunna arbeta med att skapa incitament för rekrytering och ett stärkt elevunderlag.

Nämnden har även tilldelats 2,0 mnkr för att utveckla konceptet resursklass i ett pilotförsök.

Grundskolenämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag som inte ingår i nämndens tilldelade kommunbidrag. Nämndens beräknas erhålla 108 mnkr i statsbidrag år 2020, vilket är en ökning med 6 mnkr i jämförelse med föregående år.

Vision

En trygg skola nära hemmet ska vara en självklarhet, vare sig man bor centralt eller på landsbygden. I Borås kan man förlita sig på att skolorna på våra mindre orter lever vidare, så att barnfamiljer utan bekymmer kan bygga sig en framtid där.

I Borås säger vi nej till storskaliga skolbyggnationer. Vi bygger istället fler men mindre skolor, där skolgårdarna är stora och inbjuder till lek. Närheten till grönområden och natur, som ger möjlighet till rekreation och lärande, ska vara en självklarhet.

I Borås har lärarna gott om tid med sina elever i deras lärande. Med en välfungerad elevhälsa och en god tillgång till kringpersonal kan våra lärare fokusera mer på att just vara lärare.

I Borås är det familjen, inte politikerna, som väljer skola. Det ska finnas en mångfald av skolor med olika pedagogiska inriktningar och driftsformer. Utgående från erfarenheterna hittills är vi dock skeptiska till muslimska friskolor i Borås, då dessa tenderar att öka segregationen och skapa ett mer splittrat samhälle. Skolan ska förena människor med olika bakgrund, inte splittra dem.

Vår svenska skola ska också vara en fristad och vara fri från de hinder som social klass, etnicitet eller religion kan ge upphov till. Barn ska ges möjligheten att utveckla sina talanger, komma över sina svagheter och få en förståelse för hur man som medborgare kan leva i detta land och bidra till att göra det starkare och bättre. Skolan ska förmedla kunskapen om vår gemensamma historia, vårt kulturella arv och ge varje människa en meningsfull plats i samhället och färdigheter att klara sin vardag. I vår egen tid är skolan en viktig bärare och förmedlare av vilka vi är och vart vi är på väg. Skolan kan och ska stärka vägen till samhörighet och återskapa tilltron till vårt samhälle. Den ska på ett inkluderande sätt öppna dörren till den gemenskap som vår nation utgör. Den svenska skolan ska tydliggöra individens friheter och möjligheter, men också hennes plikter och skyldigheter.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

Nämnden ska göra sin del i att garantera elever som har gått ut med fullständiga, godkända betyg eller diplom inom barn- och fritidsprogrammet eller vård- och omsorgsprogrammet får provanställning.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Grundskolenämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Implementera arbetet som påbörjats och slutförts i det femåriga projektet "En Kommun Fri Från Våld" i ordinarie verksamhet.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Utbildningen är kostnadsfri. I samband med skolresor och liknande aktiviteter får det i enstaka fall under ett läsår förekomma kostnader som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg. Sådana aktiviteter ska vara öppna för alla elever. Ersättningen får inte överstiga huvudmannens självkostnad för att eleven deltar i aktiviteten.

Grundskolenämnden ska endast erbjuda specialkost om medicinska skäl föreligger.

Grundskolenämnden ska ta fram och revidera befintliga in-och utrymningsplaner för samtliga skolor.

Grundskolenämnden ska utveckla sin samverkan med polis för att verka för en utökad närvaro och information i Borås Stads grundskolor. Möjligheten till att regelbundet nyttja narkotikahundar på skolor ska utredas.

Grundskolenämnden ska verka för att vid nybyggnation av skolor bygga efter fyra paralleller samt F-6 och 7-9 skolor.

Kommunen ska erbjuda särskild ledarskaps- och konflikthanteringsutbildning till lärare inom Borås Stad.

Grundskolenämnden ska genomföra ett pilotprojekt med en resursklass för elever som systematiskt återkommande utövar fysiskt våld, trakasserar och stör den ordinarie undervisningen.

Nämnden ska öka andelen behöriga lärare.

Elever som systematiskt återkommande utsätter andra för hot och våld ska alltid omplaceras.

Vid behov ska respektive grundskola erbjuda kvällsundervisning och läxhjälp.

Föreningsbidrag avseende läxhjälp ska avskaffas.

Trafikkunskap och information kring trafiksäkerhet ska erbjudas i skolorna för att främja hälsa och trygghet.

Genom ett samarbete inom elevhälsan, tillsammans med regionens ungdomsmottagningar, ska elever i högstadiet erbjudas en fördjupad sexualundervisning.

Grundskolenämnden ska bevara små skolor på små orter genom riktade bidrag.

Nya uppdrag 2020

Grundskolenämnden ska utreda om tillräckliga rutiner och samordning finns för att stödja de elever som identifieras som särskilt begåvade barn enligt Skolverkets definition.

Grundskolenämnden ska kartlägga behovet av kringpersonal i Borås Stads grundskolor i syfte att låta lärare vara lärare.

Grundskolenämnden ska ta fram en handlings- och tidsplan gällande införande av skriftliga ordningsomdömen för högstadieelever och presentera detta till Kommunfullmäktige under 2020.

Ett koncept som innebär att grundskolor gör studiebesök hos jordbruksföretag ska utvecklas.

Investeringar

Byttorpskolan

Om- och tillbyggnad. Utökning till en tre-parallell skola F-6. Kommunstyrelsen har totalt avsatt 153,8 mnkr varav 26,3 mnkr 2020. Skolan beräknas vara klar 2022.

Myråsskolan

Om- och tillbyggnad. Utökning till en fyr-parallell skola F-6. Kommunstyrelsen har totalt avsatt 230,0 mnkr varav 50,9 mnkr 2020. Skolan beräknas vara klar 2022.

Trandaredskolan

Utbyggnad av kök för att öka matsalens kapacitet och förbättrad arbetsmiljö. Kommunstyrelsen har totalt avsatt 13,9 mnkr varav 13,4 mnkr 2020. Utbyggnaden beräknas vara klar 2020.

Daltorpskolan

Anpassning för verksamhet 7–9. Innebär bland annat upprättande av NO-salar, slöjdsalar och utemiljö. Kommunstyrelsen har totalt avsatt 9 mnkr 2020 och investeringen beräknas vara klar 2020.

Tummarpskolan

Utvändig hiss. Uppfylla Borås stads krav på tillgänglighet. Kommunstyrelsen har totalt avsatt 1,5 mnkr 2020 och investeringen beräknas vara klar 2020.

Ovanstående objekt uppgår till totalt 101,1 mnkr år 2020 och det är Lokalförsörjningsnämnden som ansvarar för dessa objekt.

I investeringsbudgeten finns avsatt 11,5 mnkr till inventarier vid ny- och ombyggnation.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	286 856	268 677	266 824
Kostnader	-817 627	-795 597	-812 724
Nettokostnader	-530 771	-526 920	-545 900
Kommunbidrag	509 350	526 920	545 900
Resultat	-21 421	0	0
Akkumulerat resultat	19 434	19 434	
Nettoinvesteringar	-6 000	-5 000	-2 000

Nämndens uppgifter

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar i enlighet med skollagen för den del av kommunens utbildning inom skolväsendet som omfattar skolformerna gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning (grundläggande och gymnasial nivå), särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare samt yrkeshögskolan.

Ekonomiska förutsättningar

Nämndens ram för 2020 är 545,9 mnkr. Antalet i aktuell skolåldersgrupp förväntas öka med 2,4 procent. Gymnasieskolans har erhållit kompensation för dessa volymförändringar med 6,8 mnkr.

Nämnden tillförs 7,1 mnkr för generella insatser och förstärkningar i gymnasieverksamheten.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens kostnadsansvar för nuvarande internhyra avseende Kyllaredsgymnasiet fortsätter till dess ny verksamhet för lokalerna beslutats. Nämndens ram justeras med 5,0 mnkr i och med att Borås Stad inte tillgodoser elevresor till Boråselever fortsättningsvis.

Vision

Skolan ska präglas av en trygg miljö för både elever och personal. All form av mobbning och trakasserier ska givetvis motverkas och respekten för lärarna ska återupprättas. Med dagens framväxande terrorhot, hedersproblematik, gängbildningar och kriminalitet i samhället ställs också nya krav på beredskap i våra skolor. För detta ändamål ska gymnasierna utarbeta handlingsplaner för olika scenarier i syfte att motverka radikaliserings, förhindra / försvåra brott och därmed öka elevernas trygghet.

Nämnden ska skapa en atmosfär i gymnasieskolorna som främjar hälsa och rörlighet, samt motverka stillasittande hos både elever och personal. Den ska dessutom främja mer hälsosamma och mindre sockerberikade livsmedel på sina försäljningsställen, som till exempel skolornas caféer.

Borås Stad ska verka för ett utökat samarbete mellan gymnasierna och näringslivet.

De kommande årens ökande elevantal i gymnasieålder aktualiserar behovet av ytterligare en gymnasieskola, men även en bättre anpassning av befintliga skolor till nuvarande och framtida behov.

Lärarna ska avlastas och stödjas för att bättre kunna använda sin kompetens där den gör mest nytta; nämligen bland eleverna i klassen. Detta kan ske genom bland annat ökad satsning på kringpersonal.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Implementera arbetet som påbörjats och slutförts i det femåriga projektet "En Kommun Fri Från Våld" i ordinarie verksamhet.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Borås Stad ska erbjuda SFI under högst två år.

Utbildningen i gymnasieskolan i Borås är avgiftsfri. I samband med skolresor och liknande aktiviteter får det i enstaka fall under ett läsår förekomma kostnader som ersätts av eleven eller dennes vårdnadshavare på frivillig väg. Sådana aktiviteter ska vara öppna för alla elever. Ersättningen får inte överstiga huvudmannens självkostnad för att eleven deltar i aktiviteten.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska utöka samarbetet mellan skolan och det lokala näringslivet samt att gymnasieprogram som riktar sig mot bristyrken ska prioriteras.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska utveckla samverkan med polis för att verka för en utökad närvaro och information i Borås Stads gymnasieskolor.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska utveckla och förstärka programutbudet för elever med autismspektrumtillstånd.

Genom ett samarbete inom elevhälsan, tillsammans med regionens ungdomsmottagningar, ska elever i verksamheten erbjudas en fördjupad sexualundervisning.

Nya uppdrag 2020

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska ta fram en handlings- och tidsplan gällande införande av skriftliga ordningsomdömen för gymnasieverksamheten och presentera detta till Kommunfullmäktige under 2020.

Investeringar

Almåsgymnasiet

Ombyggnation. Gemensamma ytor, hörsal och grupprum ska utvecklas och logistiken mellan huvudentré, undervisningssalar och gemensamma ytor behöver ses över. En omställning av programstrukturen innebär även att NO-salar behöver tillskapas. Kommunstyrelsen har avsatt 22 mnkr varav 9,4 mnkr 2020. Ombyggnaden beräknas vara klar 2021.

Hyresgästanpassningar

I investeringsbudgeten finns avsatt medel för mindre investeringar i fastighetsbeståndet. Kommunstyrelsen avsätter specifikt för Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 4 mnkr år 2020. Anslaget är avsett för att skapa en flexibilitet vid verksamhetsförändringar genom att kunna genomföra snabba insatser.

I investeringsbudgeten finns avsatt 2 mnkr till inventarier som en följd av ombyggnation av Viskastrandgymnasiet.

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	129 955	62 456	55 972
Kostnader	-422 801	-351 306	-361 122
Nettokostnader	-292 846	-288 850	-305 150
Kommunbidrag	275 150	288 850	305 150
Resultat	-17 696	0	0
Akkumulerat resultat	-15	-15	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgifter

Individ- och familjeomsorgsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorgens delområde barn och familj och vuxna samt för ensamkommande. Nämnden har dessutom ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta eller långt från den ordinarie bostadsmarknaden.

Nämnden har dessutom två av kommunfullmäktige fastställa samarbetsuppdrag. Ett särskilt samarbetsuppdrag för barn och unga samt ett särskilt samarbetsuppdrag för boendeprocessens "mjuka frågor". De särskilda samarbetsuppdragen är därmed också ett sätt att tydliggöra ansvar och befogenheter i frågor som har gemensam karaktär.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 305,2 mnkr. Nämndens kommunbidrag för 2020 har förstärkts med 10,6 mnkr för att komma tillrätta med ett strukturellt underskott i grunduppdraget och för ett nytt avtal om ungdomsmottagning, utökning av verksamheten Barnahus, helårseffekt på nytt stödboende, samt förstärkta insatser mot hemlöshet.

Vision

Familjen är samhällets byggsten, i en harmonisk familj ges barnen bra förutsättningar att bli goda samhällsmedborgare i vuxen ålder. Vi värnar om kärnfamiljen och folkhemstanken, där samhörigheten inte är baserad på samhällsklass, utan nationstillhörighet där medborgarna är garanterade en hög nivå av ekonomisk och social trygghet samt god välfärd. Utgångspunkten är att alla barn, oavsett familjebakgrund, ska ha samma förutsättningar att lyckas.

Kommunen ska förordna en solidariskt finansierad välfärdsmodell som medborgare kan ta del av vid behov. Individ och familjeomsorgsnämnden har en viktig och ansvarsfull funktion, att fördela kommunens resurser till rätt ändamål men även se till så att felaktigt utbetalda bidrag återkrävs.

Tiden för handläggning kan innebära en avgörande skillnad för den som är i behov av stöd och hjälp. Därför ska nämnden göra sitt yttersta för att möta uppkomna behov. Nämnden har i vissa fall beröringspunkter med flera olika instanser och nämnder, därför är god koordination viktig.

Stöd, råd samt professionellt bemötande är ledord för varje medarbetare i sitt arbete.

Det behövs en kraftigt utökad insats och kartläggning för att få bukt med stadens hemlöshet.

Alla medborgare kan under sitt liv drabbas av akuta problem och behöva hjälp med tillfälliga lösningar. Målet måste dock alltid vara att individen ska uppnå och bibehålla självförsörjning.

Varje medborgare kan kräva sin rätt, när man uppfyllt sina skyldigheter.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

Nämnden ska medverka med socialrådgivarkompetens i de familjecentraler som finns och som kommer att etableras i Borås.

Natthärbärgat Kastanjen ska hålla öppet året runt.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. IFO-nämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Implementera arbetet som påbörjats och slutförts i det femåriga projektet "En Kommun Fri Från Våld" i ordinarie verksamhet.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Kartläggningen av bostadslösa ska utvecklas genom fler frekventa mätningar som sträcker sig över året, samt samarbete med civilsamhället ska vara en del för ändamålet.

Samtliga asylsökande som antingen fyller 18 år, har fått sin ålder uppskriven, eller betraktas som myndig ska hänvisas till Migrationsverket.

Nya uppdrag 2020

Individ- och familjeomsorgsnämnden får i uppdrag att, i nära samverkan med andra nämnder som jobbar med barn och ungdomar, utreda möjligheterna att inrätta en särskild förebyggande enhet med uppdrag att motverka att unga i riskzon hamnar i normbrytande beteenden.

Arbetslivsnämnden

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	212 137	185 150	186 602
Kostnader	-436 298	-418 350	-423 652
Nettokostnader	-224 161	-233 200	-237 050
Kommunbidrag	231 850	233 200	237 050
Resultat	7 689	0	0
Akkumulerat resultat	3 000	3 000	0
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Arbetslivsnämndens huvuduppgift är att fullgöra kommunens arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiska insatser. Nämnden ansvarar för att motverka arbetslöshet i kommunen genom att verksamheten svarar mot arbetsmarknadens och den enskildes behov. Dessutom ansvarar nämnden för insatser gällande nationella minoriteter och finskt förvaltningsområde.

Nämnden ansvarar för försörjningsstödet och att den enskilde ska sträva efter egenförsörjning, och arbetar därför med utredande, aktiverande och arbetsförberedande åtgärder.

Nämnden ansvarar även för kommunens del i Sjuhärads samordningsförbund, där övriga parter är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Västra Götalandsregionen. Samordningsförbundet beslutar om mål och inriktning för den finansiella samordningen och stödjer samverkan mellan parterna.

Arbetslivsnämnden administrerar och finansierar kommunens alla feriearbeten.

Till nämndens uppgifter hör också ansvaret för personliga ombud, samt att representera Borås Stad när det gäller Tolkförmedling Väst.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 237,1 mnkr. Nämndens helårsprognos för 2019 var vid delårsbokslutet per augusti ett överskott på 3,5 mnkr.

Vision

Arbete ger förbättrad livskvalitet och social tillhörighet för den enskilde och varje kommuninvånare som går från arbetslöshet till jobb innebär extra skatteintäkter samtidigt som utgifterna för ekonomiskt bistånd minskar. Tillgång på kompetent arbetskraft och ett gott företagsklimat är avgörande för sysselsättningen. Småföretagande är särskilt gynnsamt eftersom en kommun som är beroende av några få stora företag är sårbar.

Kommunen bör också aktivt verka för att skapa förutsättningar för konstruktiva samarbeten mellan myndigheter, arbetsförmedling, näringsliv och utbildningsväsende.

Nyanlända invandrare ska få hjälp med att lära sig svenska, få god hjälp med validering av utbildningar och yrkeserfarenheter från hemlandet samt god information om lagarna och levnadssättet i det svenska samhället. Utöver detta bör ansvaret för anpassningen till det svenska samhället vila på den enskilde och invandrare bör ha samma rättigheter och skyldigheter som infödda svenskar, vare sig mer eller mindre.

I kommunerna har den mångkulturella integrationspolitiken slagit igenom på olika sätt. Kommunen ska snarast avskaffa dessa mångfaldsplaner, men så länge lagen kräver att kommunen har en sådan är det viktigt att den så långt det är möjligt utformas på ett sådant sätt att alla former av diskriminering motverkas.

Genom samverkan och samarbete mellan olika aktörer, Kulturnämnden, Fritids- och Folkhälsonämnden samt på kunskapsbaserad grund ska Borås Stads arbeta med att förebygga, upptäcka och motverka att hedersrelaterade problem utvecklas och insatser samordnas. När så behövs är det viktigt att det sker i samarbete med Individ- och familjeomsorgsnämnden. Den del som avser strategiskt arbete ska ske i nära samarbete med CKS.

Ungdomar som har gått ut nian, ettan eller tvåan på gymnasiet ska erbjudas ett meningsfullt feriearbete inom de verksamheter som kan gagna ungdomarna i sitt framtida yrkesliv. Arbetslivsnämnden ska även fortsättningsvis lägga stor vikt vid att följa upp och utvärdera feriejobben.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

Genom Arbetslivsnämndens integrations- och arbetsmarknadsuppdrag vill nämnden bidra till en tryggare och säkrare stad, med en särskild satsning i de stadsdelar som är mest socialt utsatta i Borås. Då nämnden genom aktiva åtgärder kraftigt minskat kostnader för försörjningsstöd, så finansieras satsningen inom befintlig ram. Satsningen innebär att Arbetslivsnämnden vill öka närvaron och stärka samarbetet med övriga förvaltningar på Hässleholmen, Hulta, Norrby och Sjöbo. Som en extra satsning från Arbetslivsnämnden ska Jobb Borås uppsökande verksamhet stärkas.

Alla ungdomar som har gått ut årskurs 9, samt de som har gått första och andra året på gymnasiet erbjuds feriearbete eller, för den som hellre vill, möjlighet att vara sommarlovsentreprenör. Arbetslivsnämnden ska även fortsättningsvis lägga stor vikt vid att följa upp och utvärdera feriejobben.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Berörda nämnder ska vara behjälpliga och delta i detta arbete.

Arbetslivsnämnden uppdras fortsätta arbetet med att motverka prostitution.

Implementera arbetet som påbörjats och slutförts i det femåriga projektet "En Kommun Fri Från Våld" i ordinarie verksamhet.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Arbetslivsnämnden ska arbeta med frågan om återvandring inom sin integrationsverksamhet samt informera om återvandring vid kontakt med försörjningsenheten, med syftet att stödja och uppmuntra till frivillig återvandring.

Arbetslivsnämnden ska tillsammans med Tekniska nämnden se över och utveckla OSA enheten.

Nämnden ska systematiskt och rutinmässigt göra efterkontroller, slumpmässiga kontroller inkluderat, för att kontrollera så att inte bidragsfusk förekommer i Borås Stad.

Nya uppdrag 2020

Arbetslivsnämnden ska utreda om åldern som relationsvåldsenheten riktar sig till kan sänkas från 18 år till 16 år. Utredningen ska också belysa vilken hjälp ungdomar mellan 16 år och 18 år kan få av arbetslivsförvaltningen.

Arbetslivsnämnden ska utreda möjligheten till att vid behov av tolk endast nyttja digitala tolktjänster.

Sociala omsorgsnämnden

Ekonomiskt Sammandrag		tkr	
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	108 390	350 198	345 303
Kostnader	-752 011	-1 007 473	-1 041 553
Nettokostnader	-643 621	-657 275	-696 250
Kommunbidrag	626 700	657 275	696 250
Resultat	-16 921	0	0
Akkumulerat resultat	-5 415	-5 415	
Nettoinvesteringar	-	-	-2 000

Nämndens uppgift

Nämnden utövar ledningen av kommunens verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Finns behov av kompletterande insatser för målgruppen enligt socialtjänstlagen ansvarar nämnden för detta. Nämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt socialförsäkringsbalken 51 kap, rörande assistentersättning.

Sociala omsorgsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd vad avser barn och unga upp till 18 år och personer med psykiska funktionsnedsättningar inkl. hemsjukvård. För boendestöd som enda insats ansvarar Sociala omsorgsnämnden. Nämnden utövar också ledningen av hälso- och sjukvården inom sin verksamhet. I nämndens uppgifter ingår också att verka för undanröjandet av fysiska och psykiska tillgänglighetshinder.

Nämnden har dessutom ett av de av kommunfullmäktige fastställda samarbetsuppdragen – samarbetsuppdraget för tillgänglighet. De särskilda samarbetsuppdragen är ett sätt att tydliggöra ansvar och befogenheter i frågor som har gemensam karaktär.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 696,3 mnkr. Nämnden har fått satsningar med 25,5 mnkr för två nya gruppboendestäder och en bostad för barn och ungdomar enligt LSS samt ett aktivitetshus för personer med psykisk funktionsnedsättning. I satsningen ingår också en förstärkning för att komma tillrätta med ett strukturellt underskott i nämndens grunduppdrag, samt medel för att förstärka tillgängligheten och arbetskläder i och med förändrat lagutrymme.

Nämndens helårsprognos i delårsrapporten per augusti 2019 visar ett underskott på 14,4 mnkr. Det är i stort sett obalans i nämndens samtliga verksamheter.

Det är nödvändigt att nämnden under 2020 har en ekonomi i balans. En del av nämndens problematik gäller personlig assistans och övervältringen av ärenden från Försäkringskassan. Detta är ett nationellt problem och här får nämnden ha en löpande dialog med Kommunstyrelsen för att diskutera hur detta ska hanteras.

Vision

Behovet av social omsorg ökar i samhälle och vår vision är att alla och ska kunna leva ett så gott liv som möjligt, d v s ha goda levnadsvillkor.

Det ligger i kommunens vision att samhället tar tillbaka de viktigaste beståndsdelarna av den sociala omsorgen, för att återigen kunna leda arbetet och låta frivilligorganisationerna bli ett komplement och inte ett substitut. Nationell solidaritet innebär att vi tar hand om våra medborgare på ett säkert och omsorgsfullt sätt.

Alla som vårdas enligt LSS ska enligt lagen tillförsäkras en god levnadsstandard. Detta bör gälla alla brukare, d v s de som vårdas enligt SOL och inom socialpsykiatri. En god vård lika för alla brukare.

Anhörigvårdare har en mycket viktig funktion. När det gäller korttidsboende, avlösning i hemmet och daglig verksamhet är det viktigt att dessa anpassa till brukarnas och anhörigvårdarnas rutiner och dygnsrytmer. Individuella behov och önskemål måste så långt som möjligt följas. Målet är att våra vårdtagare upplever trygghet, samhörighet och gemenskap.

Ohälsotalen är fortfarande negativa. Andelen sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid är fortfarande under godkänd nivå. Alltför få medarbetare utnyttjar befintligt friskvårdsbidrag. Nämnden bör marknadsföra friskvården på ett bättre sätt.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndernas verksamhet.

Det är viktigt att nämnden arbetar med att utveckla boende för personer som blir äldre och/eller får åldersrelaterade behov. Det är viktigt att samarbeta med Vård- och äldrenämnden för att hitta lösningar som möter den boendes behov på bästa sätt och för ett effektivt utnyttjande av resurser.

Nämnden ska göra sin del i att garantera elever som har gått ut med fullständiga, godkända betyg eller diplom inom barn- och fritidsprogrammet eller vård- och omsorgsprogrammet provanställning.

Sommarkolonin på Kärrgården ska finnas kvar.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Sociala omsorgsnämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Implementera arbetet som påbörjats och slutförts i det femåriga projektet "En Kommun Fri Från Våld" i ordinarie verksamhet.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Nämnden ska utveckla samarbete med myndigheter, näringsliv och utbildningsväsende, med syfte att utveckla möjligheten för funktionshindrade att få en meningsfull sysselsättning.

Nämnden ska uppmuntra och underlätta för näringsidkare till att öka den fysiska tillgängligheten för personer med funktionshinder

Nya uppdrag 2020

Sociala omsorgsnämnden får i uppdrag att i nära samverkan med Vård- och äldrenämnden utreda möjligheterna att inom ramen för vård och omsorgsboende inrätta särskilda avdelningar för personer inom LSS.

Investeringar

Under 2020 planeras det för byggande av tre gruppboendestäder inom LSS med tänkt placering Backhagsvägen, Färgargatan och Barnhemsgatan. Det planeras även för en ytterligare bostad där det ännu inte finns något bestämt läge. Idag finns ett antal personer som står i kö för att erhålla bostad enligt LSS. Förutom kön finns ett antal bostäder som inte uppfyller kriteriet att vara fullvärdiga och

som successivt behöver bytas ut mot fullvärdiga lägenheter. En gruppboestad, Skogsfrugatan SoL beräknas även den påbörjas under 2020 och vara färdigställd 2021. I budget 2020 finns även ett LSS boende och ett boende enligt SoL (Socialtjänstlagen) som inte har någon fastställd plats ännu. Under 2020 planeras det även att ske tillbyggnad på Metergatan SoL och ombyggnad av brotorps korttidshem till nytt boende för barn och ungdomar enligt LSS. Den totala investeringsutgiften 2020 uppgår till 37,5 mnkr. Kostnad per nytt boende inom LSS har beräknats till drygt 18 mnkr och för SoL är motsvarande kostnad 30 mnkr.

Backhagsvägens LSS

Nybyggnation av en gruppboestad med särskild service enligt lagen om LSS. Boendet kommer att innehålla 6 lägenheter. Kommunstyrelsen har totalt avsatt 18,2 mnkr varav 3,1 mnkr 2020. Boendet beräknas bli klart 2021.

Färgargatans LSS

Nybyggnation av gruppboestad med särskild service enligt lagen om LSS. Boendet kommer att innehålla 6 lägenheter. Kommunstyrelsen har totalt avsatt 18,2 mnkr varav 3,4 mnkr 2020. Boendet beräknas vara klart 2021.

Barnhemsgatan LSS

Nybyggnation av en gruppboestad med särskild service enligt lagen om LSS. Nuvarande boende på Barnhemsgatan uppfyller inte kriterierna för att vara fullvärdiga lägenheter. Kommunstyrelsen har totalt avsatt 18,5 mnkr varav 10,5 mnkr 2020.

Skogsfrugatan SOL

Nybyggnation av individuellt prövat boende i form av bostäder med särskild service. Kommunstyrelsen har totalt avsatt 30,0 mnkr varav 0,6 mnkr 2020. Boendet beräknas vara klart 2021.

Gruppboestad LSS (A)

Nybyggnation av en gruppboestad med särskild service enligt LSS. Kommunstyrelsen har avsatt 18,5 mnkr varav 2,5 för 2020. Boendet beräknas vara klart 2021.

Gruppboestad SoL (A)

Ett individuellt prövat boende med särskild service enligt SoL. För projektet har Kommunstyrelsen avsatt 30 mnkr varav 0,5 mnkr avser 2020. Boendet beräknas bli klart under 2022.

Metergatan SoL, tillbyggnad

Tillbyggnad för att skapa mer gemensamhetsutrymmen för att undvika konflikter mellan de boende. Kommunstyrelsen har avsatt 6,5 mnkr och projektet beräknas bli färdigt under 2020.

Brotorpsgatans LSS, ombyggnad

Anpassning av det tidigare korttidsboendet till ett barn- och ungdomsboenden enligt LSS. Beräknad kostnad är 5 mnkr och ombyggnaden beräknas bli klar 2020.

Ovanstående objekts investeringsbudget för år 2020 uppgår totalt till 32,1 mnkr, det är Lokalförsörjningsnämnden som ansvarar för dessa objekt.

I investeringsplanen för 2021–2022 finns tre bostäder med inriktning särskild service enligt LSS och två gruppboendestäder SOL.

Inventarier nya boenden

För inventarier till de fyra nya boenden som finns i budget 2020 har Kommunstyrelsen avsatt 2 mnkr till Sociala omsorgsnämnden.

Vård- och äldregruppen

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	147 625	1 513 818	1 472 042
Kostnader	-1 426 970	-2 858 918	-2 868 442
Nettokostnader	-1 279 345	-1 345 100	-1 396 400
Kommunbidrag	1 202 500	1 345 100	1 396 400
Resultat	23 804	0	0
Akkumulerat resultat	62 084	62 084	
Nettoinvesteringar	-	-6 000	-4 400

Nämndens uppgift

Vård- och äldregruppen ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten vad avser omsorg om äldre och andra personer som har behov av bistånd i form av hemtjänst, vård- och omsorgsboende, korttidsboende, dagverksamhet, stöd till närstående samt trygghetslarm och bostadsanpassningsbidrag. För boendestöd som enda insats svarar Sociala omsorgsnämnden. Nämnden ansvarar också för hemsjukvård inklusive rehabilitering. I nämndens uppgifter ingår också förebyggande hälsoarbete riktat till äldre.

Vård- och äldregruppen utövar ledning av den kommunala hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden ansvarar, med undantag för de uppgifter som åvilar Kommunstyrelsen, för kost-, lokalvård- och vaktmästarorganisationen inom sitt verksamhetsområde.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 1 396,4 mnkr. Vård- och äldregruppen har i vårens ekonomiska ramar erhållit kompensation för befolkningsförändringar med 17,6 mnkr. Kommunbidraget har höjts med 6,5 mnkr för projektet ”ung omsorg”, FVM (framtidens vårdinformationsmiljö) och kompensation för höjd ersättning till privata utförare av hemtjänst enligt LOV (Lagen om valfrihet).

Vision

De äldre i Sverige har rätt till världens bästa äldreomsorg och Borås Stad ska alltid erbjuda detta. Individens livskvalité ska inte försämrats. Alla människor ska kunna åldras med värdighet genom ett tryggt och meningsfullt liv. Våra äldre ska ha rätt till valfrihet för att kunna bo kvar i sin invanda miljö – även om vård- och omsorgsbehov ökar. Alla ska erbjudas möjlighet till ett familjärt boende – utan uppbrott från eventuella husdjur. Borås Stad bör också skapa trygghet för våra äldre och bör därför delge brukarna tjänstgöringsschema i god tid och antalet personal som besöker äldre ska minimeras. Trygghetslarmet ska vara behovsprövat och avgiftsfritt. Vi anser att våra äldre och sjuka ska åtnjuta en god levnadsstandard.

För att minska trycket på de särskilda boendena och därmed också den kommunala ekonomin bör en utbyggnad av trygghets- och seniorboenden ske. Möjligheten att samlokalisera förskolor samt vård och äldreboende ska beaktas. I samma anda är det möjligt att samlokalisera även studentboende med trygghetsboende. Vi ser även att krav och biståndsbedömningar avseende särskilt boende måste bli mer humana.

Vi ser positivt på valfrihet och privata vårdformer, så länge de privata vårdgivarna lever upp till samtliga kvalitetskrav. Upphandlingar inom nämndens område ska genomföras av ett högkvalitativt resonemang där brukarens behov ska stå i fokus – oavsett vårdform eller vårdgivare.

Matens kvalitet och tillagningssätt är av stor betydelse för de äldres välbefinnande och hälsa och målet bör vara att maten ska lagas på boendet.

Att erbjuda våra medborgare en välfungerande demensvård ger möjlighet till en förbättrad livskvalité och kan fördröja sjukdomsförloppet. Detta gör att de yngre dementa kan bo kvar i sina egna boenden längre än tidigare. Borås Stad ska erbjuda korttidsplatser med en god geografisk spridning.

Borås Stad ska kunna erbjuda ett hospis med personal som har specialistkompetens. Att ha en bra personalvård och utvecklingsmöjligheter är det bästa och enklaste sättet att få nöjda vårdtagare. Personal som trivs och ser möjligheter till utveckling i sitt arbete presterar också bättre.

Borås Stad ska erbjuda vård- och omsorgspersonal löpande utbildningar inom den verksamhet personalen arbetar, eftersom det ständigt kommer nya rön och forskningsresultat inom vården. Det är nämndens och förvaltningens uppgift att ansvara för att personal är rustad att ge våra medborgare den bästa möjliga vård och omsorg.

Vård- och omsorgspersonal ska ha de språkliga färdigheter som krävs för att kunna kommunicera med brukare, då det är av yttersta vikt att kunna förstå varandra i en vårdsituation.

Verksamheten 2020

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet.

God vård och god äldreomsorg innebär att hemtjänsten ska bygga på välutbildad personal som har inflytande över sitt arbete och som känner trygghet i sin roll. Den som behöver vården och omsorgen ska få bestämma över sitt eget liv, sin egen vardag. Därför ska nämnden öka möjligheterna att den enskilde i samråd med personalen får möjlighet att besluta om hur insatserna ska utföras.

Arbetet med bemanningsplanering ska fortgå och grunden är att skapa lugnare och tryggare besök hos den enskilde vilket innebär att den så kallade minuthetsen ska avskaffas.

Under 2020 ska hemtjänsten minska sina kostnader per utförd timme. Borttagandet av delade turer innebär ett större antal heltider vilket leder till ett ökat behov av bemanningsplanering. Ett sätt att säkerställa arbetsmiljön är att stadens bemanningsenhet arbetar med stor flexibilitet och följsamhet utifrån verksamhetens behov av ständiga personalförändringar. Till detta kommer det behövas en effektiv planering av hemtjänstinsatser så att mer tid är tillsammans med omsorgstagaren.

Arbetsmiljön inom äldreomsorgen behöver förbättras bland annat med satsningar på kompetensutveckling. Ett annat sätt är ett arbete med pilotgrupper i hemtjänsten genomförs i försök med nya arbetssätt för att öka personalens och de äldres inflytande och delaktighet som kommer att ge ökat personalinflytande.

Även för legitimerad personal planeras satsningar på både arbetsmiljö, kompetensutveckling och löneutveckling.

Nämnden ska göra sin del i att garantera elever som har gått ut med fullständiga, godkända betyg eller diplom inom barn- och fritidsprogrammet eller vård- och omsorgsprogrammet provanställning.

Korttidsplatser ska finnas i fler orter i kommunen.

Den kylda mat som kommunen levererar ska lagas i egen regi i Borås för att undvika långa transporter och för att snabbare kunna anpassas efter de äldres önskemål.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Vård- och äldrenämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Implementera arbetet som påbörjats och slutförts i det femåriga projektet "En Kommun Fri Från Våld" i ordinarie verksamhet.

Förvaltningarna ska arbeta med rättighetsbaserat och skyldighetsbaserat arbetssätt i enlighet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Sveriges lag samt vad arbetstagare, arbetsgivare och kommunmedborgare rimligen kan ha som förväntningar gentemot varandra.

Vård- och äldreomsorgsnämnden ska rutinemässigt delge tjänstgöringsscheman till brukare.

Vård- och äldreomsorgsnämnden ska tillgodose att samtliga boenden har ekonomiska reserver för ökad livskvalitet, exempelvis möjligheten till att kunna besöka restauranger, göra utflykter, gå på teatern samt i övrigt få kulturella upplevelser.

Vård- och äldreomsorgsnämnden ska se över rutinerna för brukarnas läkemedelsanvändning i syfte att minska potentiella felaktigheter/överanvändning.

Nämnden ska inte ta ut någon avgift för trygghetslarm, bortsett från en depositionsavgift som erläggs när man hämtar ut larmet.

Vård- och äldreomsorgsnämnden uppdras särskilt följa upp tiden för den genomsnittliga nattfastan.

Nya uppdrag 2020

Vård- och äldreomsorgsnämnden ska utreda möjlighet till anläggning av ett hospis vid ett naturskönt område i Borås stad.

Vård och äldreomsorgsnämnden ska utreda möjligheten till ett djurvänligt vård- och äldreboende, där brukare kan ta med sig sina djur.

Nämnden ska utreda kostnaden för att revidera Taxa för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning till tidigare nivå (före 2016-07-01), med tillhörande indexuppräkningsfrån och med 2021-01-01.

Vård- och äldreomsorgsnämnden ska utreda möjligheten till muntlig, eller digital rapport som kan utföras vid transport mellan kunderna. I syfte att frigöra mer tid till brukarna från personalen.

Investeringar

I investeringsbudgeten för 2020 finns det avsatt 4,4 mnkr till trygghetslarm. Totalt har Kommunstyrelsen avsatt 16,7 mnkr för trygghetslarm.

Finansiering

Ekonomiskt Sammandrag			tkr
	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2020
Intäkter	557 290	537 242	639 011
Kostnader	-572 750	-398 817	-452 027
Nettointäkter	-15 460	138 425	186 984

Verksamhetsbeskrivning

För att tydliggöra nämndernas ekonomiska ansvar och för att redovisningen ska bli rättvisande, belastas de olika verksamheterna med vissa kalkylmässiga kostnader, främst kostnader för pensioner och för det kapital som användes i verksamheten. Motsvarande belopp redovisas som intäkt under huvudprogrammet Finansiering.

Kostnaderna för under året intjänade pensionsrätter påförs respektive verksamhet med ett pålägg på personalkostnaderna. Detta pålägg är en så kallad kalkylmässig kostnad hos nämnderna och redovisas som en intäkt under Finansieringsprogrammet. De verkliga pensionskostnaderna redovisas enligt den så kallade blandmodellen och består dels av utbetalningar av till och med 1997-12-31 intjänade pensioner, dels av årets intjänade pensionsförmåner.

För att stimulera till en effektiv kapitalanvändning belastas nämnderna med kostnader för det kapital som bundits i verksamheten i form av kapitalkostnader för utnyttjade materiella anläggningstillgångar. Kommunen tillämpar från och med 2017 den så kallade raka metoden som innebär att kapitalkostnaderna beräknas som årlig avskrivning och räntekostnad baserad på bokfört värde vid årets början. Den s.k. internräntan, som rekommenderas av SKL, föreslås fastställas till 1,5 procent. För 2019. Kapitalkostnaderna belastar nämnderna fr.o.m. budgetåret året efter det att investeringen skett.

Verksamheten 2020

Intjänade pensionsförmåner har beräknats till 320,4 mnkr, som finansieras med ett påslag på 8,7 procent inkl. löneskatt på lönesumman. Den avgiftsbestämda delen av ålderspensionen, i genomsnitt 5,5 procent av lönesumman avsätts individuellt medan 1,3 procent avser förmånsbestämd ålderspension för inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp. För den individuellt avsatta delen av

pensionen budgeteras 251,8 mnkr medan den förmånsbestämda delen beräknas uppgå till 59,5 mnkr. Kostnaden för utbetalningarna av t o m 1997-12-31 intjänade pensioner, den så kallade ansvarsförbindelsen är budgeterad till 130,5 mnkr.

De interna kapitalkostnaderna för utnyttjade anläggningstillgångar har beräknats till 305,8 mnkr, varav 25,0 mnkr avser investeringar under 2019.

I de fall kommunen förhyr sådana särskilda boendeformer som anges i Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, erhålls ett särskilt momsstatsbidrag på 18 % av hyreskostnaden. Momsstatsbidraget är beräknat till 12,0 mnkr.

Sammanlagt är årets pensionskostnader budgeterade till 439,7 mnkr. Nämnderna har i kalkylmässiga kapital- och pensionskostnader etc. påförts 626,2 mnkr, som här neutraliseras genom en intäkt med samma belopp. Tillsammans med 12,0 mnkr i ersättning för viss mervärdesskatt, ökning av semesterlöneskulden, 7,0 mnkr och övriga kostnadsposter på netto 4,5 mnkr uppgår de beräknade nettointäkterna under finansieringsprogrammet till 187,0 mnkr.

